

De Staat van Peel en Maas 2025

Juni 2025

Inhoud

Voorwoord.....	2
Algemene trends en ontwikkelingen	3
De Staat van de Gemeentelijke Financiën	5
De Staat van de Fysieke Leefomgeving	8
De Staat van Wonen	12
De Staat van Duurzaamheid	14
De Staat van de Openbare Ruimte	16
De Staat van Vitale Gemeenschappen.....	18
De Staat van het Sociaal Domein	21
De Staat van de Economie	24
De Staat van Integrale Veiligheid	26
De Staat van onze Dienstverlening	28
De Staat van Regionale Samenwerking.....	30
De Staat van de Bevolkingsopbouw	32
De Staat van het Bestuur	34
De Staat van het Beleid	36

Voorwoord

Geachte voorzitters van de lokale politieke partijen,

Op 18 maart 2026 mogen de inwoners van Peel en Maas weer naar de stembus voor de verkiezingen van de gemeenteraad. Als u al niet druk doende bent, gaat u ongetwijfeld op korte termijn bezig met de voorbereidingen op deze verkiezingen. We kunnen ons voorstellen dat dit voor u een boeiend en intensief proces is, met de dag van verkiezingen als spannend eindpunt.

Ter ondersteuning van het proces rond de verkiezingen, bied ik u hierbij de volgende editie van de Staat van Peel en Maas aan. In de Staat van Peel en Maas duiden we allereerst een aantal algemene trends en ontwikkelingen waar wij als gemeente mee te maken hebben de komende jaren. Daarna schetsen wij op een aantal grotere onderwerpen waar Peel en Maas – op basis van het door de raad vastgestelde beleid – staat. Het is daarbij onmogelijk om volledig te zijn. Wel denk ik dat deze Staat een mooi beeld geeft van de actuele stand van zaken op een aantal relevante thema's.

Indien u naar aanleiding van deze Staat van Peel en Maas vragen heeft – of indien u aanvullende informatie wenst te ontvangen – dan verneem ik uiteraard graag van u.

Tot slot wens ik u veel wijsheid en, zeker ook, veel plezier toe bij het proces rondom de gemeenteraadsverkiezingen.

Met vriendelijke groet,

Kirsten Werps - Aerts,
Gemeentesecretaris-directeur gemeente Peel en Maas

Panningen, 19 juni 2025

Algemene trends en ontwikkelingen

In deze Staat van Peel en Maas presenteren wij u de feitelijke stand van zaken in Peel en Maas op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Daar vindt u veel trends en ontwikkelingen die specifiek betrekking hebben op dat inhoudelijke onderwerp. Daarnaast delen wij in dit hoofdstuk graag een aantal meer algemene trends en ontwikkelingen voor de komende jaren met u. We hebben daarbij nadrukkelijk gekeken naar informatie en inzichten van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). We duiden de betreffende trend eerst kort in algemene zin, waarna we kort ingaan op de betekenis hiervan voor gemeenten, waar mogelijke gespecificeerd voor plattelandsgemeenten zoals Peel en Maas.

Geopolitieke ontwikkelingen

Internationale spanningen, zoals de oorlog in Oekraïne en onrust in het Midden-Oosten, zorgen voor migratie en onzekerheid over energievoorziening en handelsbetrekkingen en kunnen zorgen voor polarisatie op lokaal niveau. Voor plattelandsgemeenten betekent dit een mogelijke toename van opvangopgaven, samen met de noodzaak om energievoorziening te verduurzamen en economische weerbaarheid te versterken. Ook bredere geopolitieke trends, zoals verschuivende handelsrelaties, kunnen doorwerken in de lokale agrarische sector en industrie.

Bron: Clingendael (2024), Internationale veiligheid en de impact op lokale overheden.

Financiële krapte en het 'ravijnjaar' 2026

In 2026 dreigt een forse daling van de rijksbijdragen aan gemeenten. Voor gemeenten betekent dit mogelijk scherpe keuzes in het voorzieningenniveau en het uitstel of afstel van lokale ambities. De onzekerheid over een mogelijke compensatie door het Rijk maakt langetermijnplanning extra complex.

Bron: VNG (2024), Financiële positie gemeenten richting 2026.

Technologische ontwikkelingen en digitalisering

De inzet van digitale technologie biedt kansen voor efficiëntere dienstverlening, zeker in dunbevolkte gebieden. Tegelijkertijd vraagt het blijvende investeringen in cyberveiligheid, digitale toegankelijkheid voor minder digitaal vaardige inwoners en een zorgvuldige omgang met data en kunstmatige intelligentie.

Bron: Rijksoverheid (2023), Digitale overheid en informatieveiligheid.

Relatie tussen inwoners en overheid onder druk

Gebrek aan vertrouwen in de overheid raakt ook de lokale overheid. Een rolzuivere, benaderbare en transparante overheid is in het herstellen van dit vertrouwen essentieel. Inwoners verwachten dat hun zorgen serieus worden genomen, met ruimte voor maatwerk en lokale regie.

Bron: SCP (2022), Vertrouwen in de overheid.

Personeelskrapte in Limburg

Limburg kampt met een aanzienlijke personeelskrapte die zich uitstrekt over diverse sectoren, waaronder zorg, techniek en het onderwijs. De demografische veranderingen, zoals vergrijzing en ontgroening, verergeren het probleem, waardoor het moeilijker wordt om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken. Deze tekorten belemmeren de uitvoering en zorgen voor een toenemende werkdruk, zowel in de publieke als private sector.

Bron: CBS (2023), Bevolkingsprognose en arbeidsmarktregio's.

Toenemende ruimtedruk in landelijke gebieden

De fysieke ruimte in het buitengebied staat onder druk. De energietransitie, waterveiligheid, natuurontwikkeling en toekomstbestendige landbouw vragen allemaal ruimte. Dit leidt tot spanningen tussen functies en roept vragen op over regie, eigenaarschap en het toekomstperspectief van het platteland.

Bron: PBL (2023), De Staat van de Ruimte.

Toenemende sociale ongelijkheid

Verschillen in gezondheid, opleiding en participatie nemen toe, ook binnen plattelandsgemeenten. Dit uit zich in stille armoede, beperkte toegang tot zorg of vervoer en een gevoel van achterstelling.

Bron: SCP (2024), Sociale ongelijkheid in Nederland.

Regionale samenwerking en schaalvergroting

Door de toenemende complexiteit van opgaven is samenwerking binnen de regio essentieel. Of het nu gaat om woningbouw, mobiliteit, economie of zorg, een gezamenlijke aanpak versterkt de slagkracht. Vanuit dat perspectief is recentelijk het Nationaal Programma Vitale Regio's tot stand gekomen. Tegelijk is het belangrijk de herkenbaarheid en verbondenheid met de eigen gemeenschap te behouden.

Bron: Rijksoverheid (2023), Regio deals en intergemeentelijke samenwerking.

De Staat van de Gemeentelijke Financiën

Het financieel perspectief voor de gemeente Peel en Maas de komende jaren is positief. Zoals in de Kadernota 2026 aangekondigd verwachten we meerjarig en structureel begrotingsoverschotten. In financieel opzicht ziet dit er als volgt uit:

	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldi 2026-2029	440.579	232.095	431.218	295.317
(Verwachte) Raadsbesluiten 2024-2025	-333.941	-333.941	-333.941	-333.941
(Autonome) ontwikkelingen	-2.031.000	-2.570.000	-2.798.000	-3.170.000
Structurele effecten 1e bijstellingsrapportage	-204.000	-204.000	-204.000	-204.000
Claims	-1.266.080	-765.250	-745.250	-684.550
Dekking claims	276.500	276.500	276.500	276.500
Ruimte kapitaallasten 2024	165.145	165.145	165.145	165.145
Ruimte kapitaallasten 2025	35.528	35.528	35.528	35.528
	-2.917.269	-3.163.923	-3.172.800	-3.620.001
Algemene uitkering cf. meicirculaire	4.020.898	4.073.384	1.357.793	1.884.276
Potentiële besparing beperking trajectduur jeugdzorg	0	0	141.045	141.045
Invoeren eigen bijdrage jeugdzorg	0	0	539.392	539.392
	1.103.629	909.460	-1.134.571	-1.055.288
Verlagen toevoeging algemene reserve	0	0	2.000.000	2.000.000
Saldi Kadernota 2026	1.103.629	909.460	865.429	944.712

Aandachtspunten m.b.t. financieel perspectief

De positieve saldi zijn voor een aanzienlijk deel gebaseerd op de verwachtingen m.b.t. de algemene uitkering. Het beleid van de Rijksoverheid kan dus van grote invloed zijn op onze saldi.

De bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de meest actuele informatie op dit moment (Meicirculaire 2025). Daarbij is voor de jaren 2028 en verder de wijze waarop de compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg is verwerkt van belang:

Compensatie tekorten jeugdzorg:

Mede naar aanleiding van de conclusies van de onderzoekscommissie Van Ark naar de Hervormingsagenda is bij de Meicirculaire 2025 aangegeven om voor 2026 en 2027 extra middelen toe te voegen aan het gemeentefonds. Die middelen zijn echter niet structureel toegevoegd omdat de verwachting van het Rijk is dat vanaf 2028 de uitgaven voor jeugdzorg fors zullen dalen als gevolg van de maatregelen uit de Hervormingsagenda. Daartoe zijn taakstellende bezuinigingen opgenomen én wordt rekening gehouden met de invoering van een eigen bijdrage voor jeugdhulp. In hoeverre die taakstellende bezuinigingen gerealiseerd worden is maar zeer de vraag. Of het Rijk een garantie geeft dat wanneer dat niet het geval blijkt te zijn er compensatie volgt via de algemene uitkering is evenmin duidelijk. De provincie heeft via de begrotingsrichtlijnen aangegeven dat gemeenten alleen rekening mogen houden met opbrengsten vanuit de in te voeren eigen bijdrage en de taakstellende besparing vanwege het beperken van de trajectduur in de jeugdzorg. Alle andere (taakstellende) besparingen als gevolg van de Hervormingsagenda zijn niet doorgerekend. Daarom is het positieve effect van de algemene uitkering vanaf 2028 een stuk lager dan in 2026 en 2027.

Ook nog van belang op te merken is dat in de saldi al rekening is gehouden met een toevoeging aan de algemene reserve. Zonder die toevoegingen zouden de saldi dus (nog) positiever zijn. De geraamde toevoegingen aan de algemene reserve zijn:

	2026	2027	2028	2029
Toevoeging aan algemene reserve t.l.v. begroting	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 0	€ 0

Lokale lasten

Voor OZB is rekening gehouden met een stijging van 2,0% in 2025 en voor de daaropvolgende jaren. De tarieven voor rioolheffing zijn gebaseerd op het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2022-2026. Vanaf 2027 is het geactualiseerde GRP van toepassing en kunnen mogelijk ook andere/hogere tarieven van toepassing zijn.

Het tarief voor afvalstoffenheffing stijgt in 2025 en 2026 met € 10. Omdat we streven naar een kostendekkendheid van 100% op het product afval zouden de tarieven in 2025 eigenlijk met € 30 moeten stijgen. Om die stijging geleidelijker te laten verlopen is er voor gekozen om in 2025 en 2026 de algemene reserve aan te wenden en daarmee een deel van de benodigde stijging te compenseren. Daarmee houden we de stijging van de lokale lasten beperkt en stijgen we toch in drie jaar tijd naar een (nu voorzien) kostendekkend tarief in 2028.

Lokale lastendruk voor een gemiddeld huishouden* in Peel en Maas						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
OZB	241,41	246,24	251,16	256,19	261,31	266,54
Riolering	284,64	288,62	303,60	318,60	323,16	332,27
Afval	231,00	240,00	250,00	260,00	280,00	285,00
	757,05	774,86	804,76	834,79	864,47	883,81
stijging in euro's		17,81	29,90	30,02	29,68	19,34
stijging in %		2,35%	3,86%	3,73%	3,69%	2,32%
* gemiddeld huishouden : meerpersoonshuishouden met eigen woning met gemiddelde WOZ waarde						

Investeringsruimte

In de gemeentelijke begroting is jaarlijks een bedrag van € 500.000 opgenomen als kapitaallasten voor nieuwe investeringen. Naast deze kapitaallasten is in de begroting al financiële ruimte om bijv. de investeringen m.b.t. riolering (GRP), vervoersvoorzieningen Wmo en ICT (ideaalcomplex) te dekken. Verder is in de begroting ook nog extra financiële ruimte opgenomen om aanvullende investeringen in de komende jaren te dekken. Dat betreft bijvoorbeeld investeringen die volgen uit het IHP of andere majeure projecten. Besluitvorming over al die specifieke projecten moet uiteraard nog plaatsvinden maar in financieel opzicht houden we alvast rekening met een cumulatief oplopende stelpost voor de eventuele kapitaallasten. Een deel van de stelpost is al ingezet (o.b.v. raadsbesluiten) en voor een deel is op basis van inschatting van toekomstige projecten al een bedrag 'gereserveerd'. Die toekomstige projecten betreffen onderwijshuisvesting (IHP), sporthal Maasbree, sporthal Baarlo en bijbehorende ontwikkelingen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbaar Kadernota 2026	950.000	1.150.000	1.600.000	1.900.000	2.300.000
Al ingezet t.l.v. stelpost	584.250	720.875	1.226.175	1.247.175	1.247.175
Raming kosten toekomstige projecten:	0	0	250.000	350.000	550.000
Resteert:	365.750	429.125	123.825	302.825	502.825

Naast alle genoemde budgetten voor kapitaallasten is natuurlijk ook alternatieve dekking mogelijk voor mogelijke investeringen zoals reserves (alleen incidenteel) of het begrotingsoverschot.

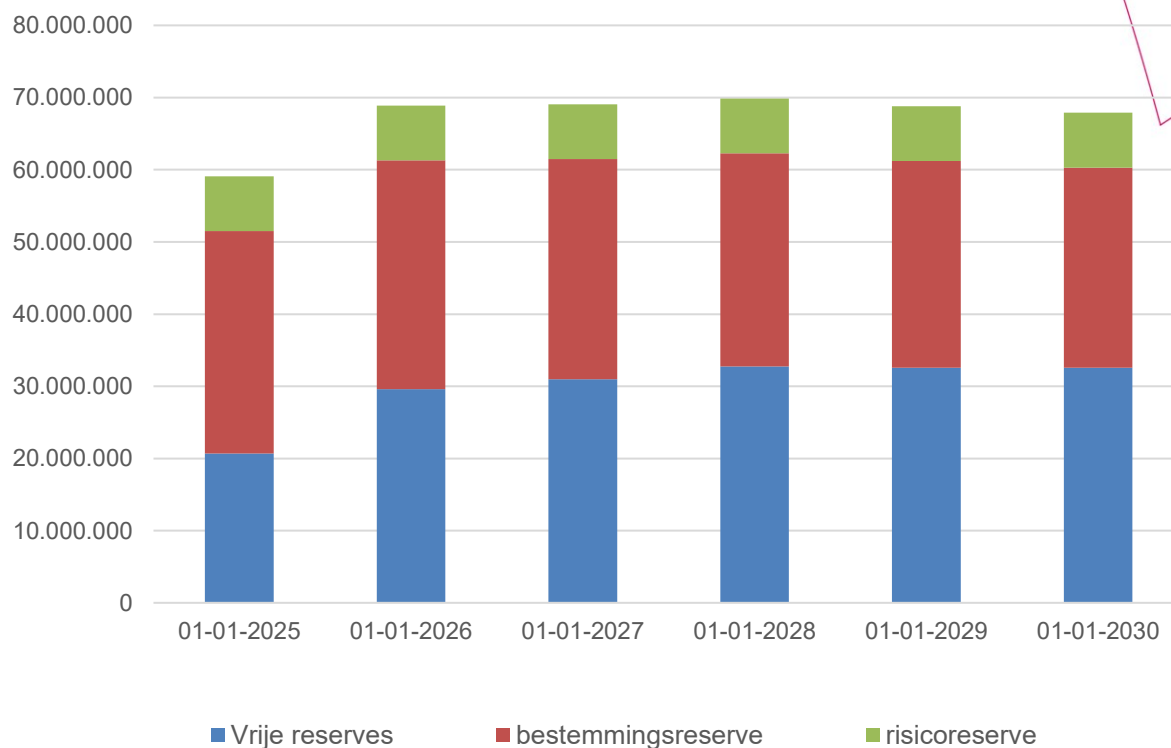
Reservepositie en weerstandsvermogen

Toevoeging algemene reserve

Bij de Begroting 2025 is opgenomen dat er in de jaren 2026 en verder jaarlijks € 2 miljoen wordt 'gespaard' door een toevoeging aan de algemene reserve. In de jaren 2028 en verder is deze ruimte niet meer aanwezig en vervalt de jaarlijkse toevoeging van € 2 miljoen aan algemene reserve om een 'sluitend meerjarenperspectief' te kunnen presenteren.

Het verwachte verloop van de reservepositie in 2026-2029 op basis van de huidige informatie en verwachtingen is als volgt:

Indeling reserves	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029	01-01-2030
Vrije reserves	20.686.408	29.600.792	30.969.209	32.772.661	32.576.148	32.579.669
bestemmingsreserve	30.806.781	31.690.714	30.496.203	29.517.448	28.621.489	27.722.526
risicoreserve	7.587.411	7.587.672	7.587.937	7.588.203	7.588.473	7.588.745
totaal	59.080.600	68.879.178	69.053.349	69.878.313	68.786.110	67.890.940

De Staat van de Fysieke Leefomgeving

Met vaststelling van de kaderstelling Ruimte heeft de raad in 2024 opnieuw richting gegeven aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Graag wijzen wij u op meerdere zaken die op dit moment actueel zijn, hieronder hebben we een aantal trends en bewegingen die we zien beschreven.

Actualisatie omgevingsvisie

In de raadsvergadering van 5 juli 2022 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Peel en Maas vastgesteld. Hierbij is destijds uitgegaan van bestaand beleid en de op dat moment geldende kaderstellingen. Inmiddels is op 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking getreden en heeft de raad dus de kaderstelling geactualiseerd. Daarmee is het moment aangebroken om aan de slag te gaan met een actualisatie van de omgevingsvisie.

Bij deze actualisatie is de in 2024 binnen de kaderstelling Ruimte & Economie geformuleerde missie, zoals hieronder weergegeven, leidend.

Missie

In Peel en Maas zijn we trots op de kwaliteiten die onze leefomgeving vitaal maken en dragen dit uit. De fysieke leefomgeving ondersteunt een vitale gemeenschap. Gemeenschappen wonen, werken en verblijven er aangenaam met elkaar en geven zelf mee inhoud aan de ontwikkelingen en behoeftes in hun omgeving. We stellen onszelf en elkaar bij nieuwe ontwikkelingen de vraag of deze ook daadwerkelijk bijdragen aan een vitale gemeenschap en het goede leven in Peel en Maas.

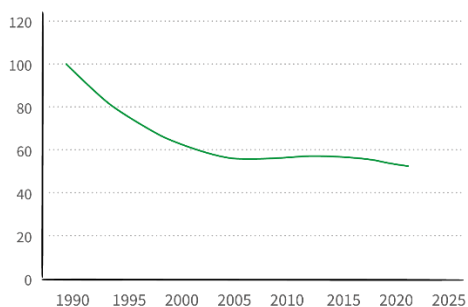
Ruimte is schaars. De vele opgaven die spelen, zoals woningbouw, landbouwtransitie, bedrijfsontwikkeling, natuurontwikkeling, energietransitie en klimaatadaptatie vragen om ruimte. Deze opgaven worden in onderlinge samenhang opgepakt waarbij kwaliteit en toekomstbestendigheid leidend zijn.

We zien een aantal trends en bewegingen die ons in samenhang met de schaarse ruimte nopen tot het maken van toekomstbestendige keuzes waarbij de nodige creativiteit zal worden gevraagd maar vooral ook een stuk lef en ondernemerschap om daadwerkelijk tot keuzes te komen. Keuzes die niet alleen bijdragen aan het behouden en versterken van onze waarden en kwaliteiten maar vooral ook bijdragen aan een complementaire en onderscheidende leefomgeving en economie.

We staan de komende jaren voor stevige opgaven op het gebied van landschap, die raken aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, bodem-/waterbeheer, landbouwtransitie en cultuurhistorie. Een goede afweging tussen economische en ecologische behoefte staat voorop. Water, bodem, groen en biodiversiteit zijn leidende principes bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dat vraagt om natuur-inclusief bouwen, klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en een netwerk van groenblauwe structuren.

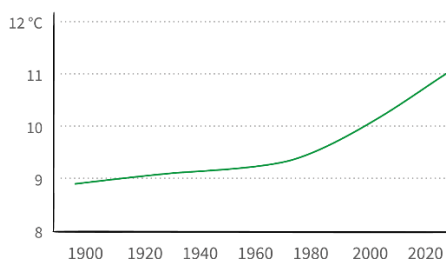
Biodiversiteit loopt terug

Fauna in natuurgebieden op land (in Nederland)

Klimaatverandering trends

Jaartemperatuur op 5 KNMI-hoofdstations in Nederland

De kwaliteit van de bodem en het grondwater staat onder druk. Het watersysteem met sloten, beken en de Maas spelen hierin een hoofdrol. Inzetten op bodem en water vergt investeringen in duurzame vormen van land- en tuinbouw, spaarzaam watergebruik en emissiereductie.

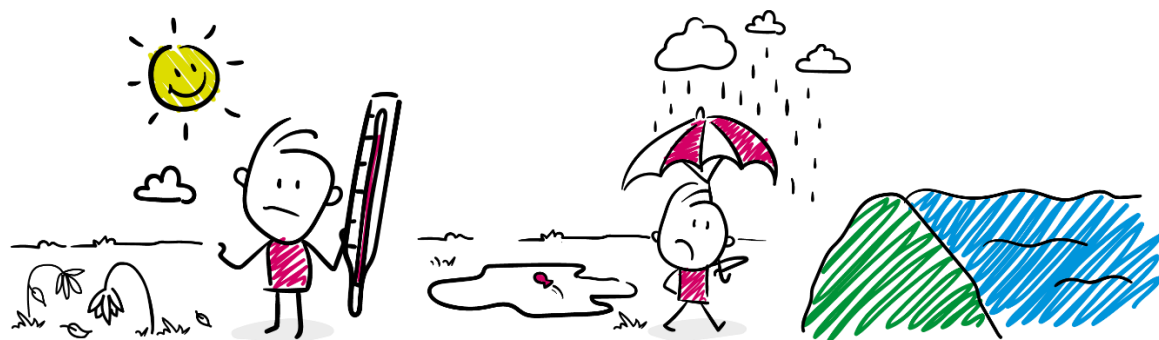
Ook de natuur en biodiversiteit hebben het zwaar. In de gebieden nabij de Peel liggen kansen voor een integrale kwaliteitsslag door de veranderingen in de agrarische sector in samenhang met stikstofreductie. Tegelijkertijd vraagt het landschap om behoud en versterking van cultuurhistorische elementen, zoals erfgoed en landschapselementen. Kwaliteitsverbetering zorgt voor een vitaal buitengebied.

De samenleving – van inwoners tot maatschappelijke partners – speelt hierin een belangrijke rol. Vergroening van tuinen, recreatief gebruik van vrijkomende gebouwen en bewustwording rond biodiversiteit dragen bij aan een toekomstbestendig landschap. Met gerichte investeringen en gebiedsprocessen zoals NOVEX en het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) werkt Peel en Maas aan een leefomgeving die gezond, veilig, aantrekkelijk en klimaatbestendig is.

In de afgelopen decennia is het buitengebied getransformeerd. We zien hier dat de ontwikkeling van een economische sector nadrukkelijk zijn effect heeft op de inrichting van de fysieke leefomgeving. Met name schaalvergroting in de land- en tuinbouw heeft zijn impact gehad op het buitengebied. Het aantal agrarisch ondernemers is afgenomen wat resulteert in leegstand van voormalige agrarische bebouwing (VAB's). We staan - mede aangejaagd door een onzekere markt, diverse gerechtelijke uitspraken en landelijke opkoopregelingen/ beëindigingsregelingen - voor een nieuwe golf van stoppers. We zien echter ook dat de diversiteit in ons buitengebied weer is toegenomen. Naast de land- en tuinbouw zien we inmiddels dat recreatie en toerisme, de paardenhouderij en maatschappelijke bestemmingen nieuwe economische dragers zijn geworden. Daarnaast zien we meer wonen in het buitengebied. Kortom: ons buitengebied is van iedereen.

Extreem weer

Steeds vaker krijgen we te maken met extreme neerslag, warmte/hittestress en droogte.

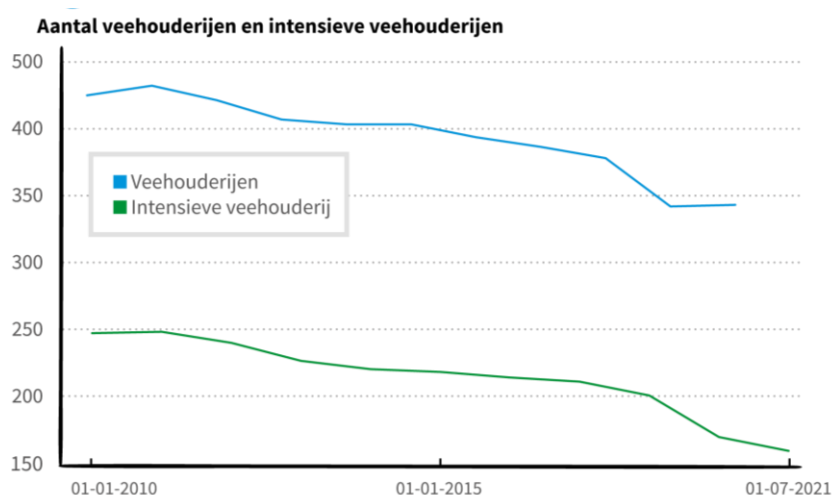

Binnen de land- en tuinbouw zien we dat op individueel bedrijfsniveau bedrijven steeds vaker kiezen voor verbreding, schaalvergroting of beëindiging:

- Verbreding: bedrijven willen bijvoorbeeld een zorgtak toevoegen aan de bedrijfsvoering, kleinschalige recreatie of het incorporeren van schakels uit de keten waarin ze werkzaam zijn;
- Schaalvergroting: de succesvolle bedrijven (glastuinbouw / veehouderijen / akkerbouw) nemen ofwel kleinere bedrijven over, of willen uitbreiden om hun concurrentiepositie te versterken of te behouden;
- Beëindiging: hier zie je voornamelijk enerzijds de vergrijzing (stoppende boeren zonder opvolging) of het stoppen wegens de huidige tijd en onzekerheid (stikstof, landelijke/ provinciale beëindigingsregelingen zoals LBV (+) / MGB);

- Daarmee is en blijft leegstaand agrarisch vastgoed een uitdaging. Welke kant willen we hiermee op/ wat voor “compensatie” kunnen we bieden om sloop te stimuleren wat ten goede moet komen aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en kansen voor nieuwe functies
 - Nieuwe functies staan vaak wel weer op gespannen voet met de agrarische sector die het primaat in deze gebieden heeft;
 - De juiste herinvulling van locaties gaat zowel over de kleinere agrariërs (stoppende boeren) als over de grote IV-locaties die in het kader van beëindigingsregelingen gesaneerd dienen te worden.
- De uitspraken van rechters t.a.v. het aspect gewasbeschermingsmiddelen/ spuitzonering biedt een grote uitdaging, enerzijds vanwege de reeds aanwezige functiemenging in het buitengebied, anderzijds vanwege de beperkingen om nieuwe functies toe te voegen zonder agrarische belangen te beperken.
- De energietransitie gaat een grote impact hebben op de toekomstbestendigheid van verschillende bedrijfstakken, voornamelijk de glastuinbouw. Zonder schaalvergroting en mogelijkheden voor een omschakeling naar duurzame (betaalbare) energie gaat deze sector het erg moeilijk krijgen.

De uitdaging is om toekomstbestendige bedrijven op de juiste locatie de mogelijkheid te geven om zich te vestigen of op te schalen. En daarnaast willen we ons ook inzetten voor een juiste herinvulling van stoppende bedrijven met andere functies dan wel sloop om een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit van ons landelijke gebied.

Integraal en gebiedsgericht werken

Naast de almaar toenemende druk op de ruimte, verandert ook onze verhouding met de inwoners, gemeenschappen en sociale netwerken voortdurend. Als gemeente met relevante ervaring in het werken met gemeenschapsontwikkeling door zelfsturing hebben we al vele stappen gezet op dit vlak, maar zijn we ook nog steeds in ontwikkeling. Het gaat niet alleen over wat is van ons en wat is van de gemeenschap. Het gaat ook over hoe we elkaar kunnen versterken en ondersteunen, ieder vanuit zijn eigen rol en bevoegdheden. Een volgende logische stap daarin is het beter en sterker verbinden van de sociale opgaven met de ruimtelijke opgaven. Nog meer integraal, nog meer in samenhang en nog meer in aansluiting op ieders ambities. Om daarin een volgende stap te zetten, gaan we aan de slag met gebiedsgericht werken. Omdat het hier handelt om een vernieuwende manier van werken, zowel met de gemeenschap alsook binnen onze interne organisatie, zijn we in 2025 gestart met een pilot voor de kern Kessel en de concrete opgaven die hier spelen.

Ruimtelijke Ontwikkelperspectieven (ROP's)

Eén van de hulpmiddelen bij het verkennen en uiteindelijk maken van de nodige ruimtelijke keuzes is het werken met zogenaamde Ruimtelijke Ontwikkelingsperspectieven. Een vorm van ontwerpend onderzoek waarbij een toekomstperspectief wordt gemaakt waarbij de goede verbinding en samenhang wordt gezocht om de ruimtelijke en de sociaal-economische vraagstukken aan te pakken voor een specifiek gebied. De opbrengst van deze exercitie vormt dan het fundament voor het maken van ruimtelijke keuzes en daadwerkelijk uitvoering. Daarnaast is er vanzelfsprekend een wederkerige wisselwerking tussen dit hulpmiddel voor gebiedsgericht werken, de omgevingsvisie en omgevingsprogramma als nieuwe instrumenten onder de Omgevingswet.

Lopende en voorziene acties 2025 en 2026

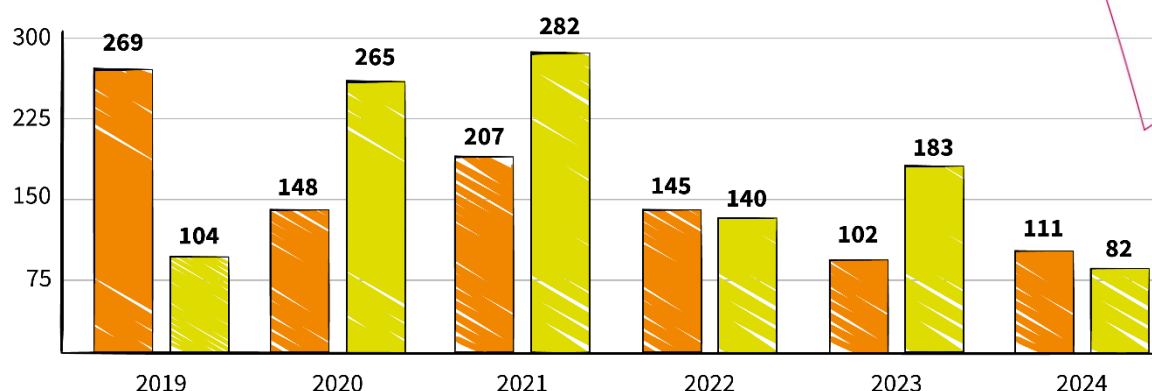
- **Actualisatie Omgevingsvisie Peel en Maas:** opstarten van het proces om te komen tot een actualisatie is voorzien in 2026.
- **Opstellen eerste omgevingsplan voor pilotgebied:** op basis van de vastgestelde omgevingsvisie wordt een eerste omgevingsplan voor een pilotgebied opgesteld.
- **Nationale Omgevingsvisie gebied de Peel extra (NOVEX de Peel):** als betrokken partner leveren we onze bijdrage aan deze ontwikkeling en haken we maximaal aan op investeringen die in de regio worden gedaan ter ondersteuning van de beweging zoals opgenomen in het Zich Ontwikkeland Perspectief (ZON 2050).
- **Relevante ontwikkelingen in de Regio Noord-Limburg:** we participeren in een aantal relevante regionale projecten ter versterking van onze ruimtelijke kwaliteit, veiligheid dan wel economische structuur.
- **Landbouwon ontwikkelingsgebied Egchel:** binnen dit gebied faciliteren we lokale ondernemers in de intensieve veehouderij middels de doorontwikkeling van hun bedrijf op een toekomstbestendige locatie.
- **Doorontwikkeling Siberië, Klaver 13:** in het ontwikkelingsgebied Glastuinbouw Siberië ligt op grond van de Structuurvisie Klavertje 4 nog de mogelijkheid voor de uitbreiding met glastuinbouw, specifiek in Klaver 13. In de komende jaren moet besluitvorming plaatsvinden of en onder welke voorwaarden ontwikkeling zal plaatsvinden.
- **Omgevingsplan Hummerenweg - Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) Baarlo – Hout-Blerick:** in de komende jaren werken we samen met andere overheden en inwoners en ondernemers aan een nieuw perspectief voor zowel de binnen- als buitendijkse bewoners. Verbeteren infra voor evacuatie, vergroten zelfredzaamheid, versterken gebiedskwaliteit door sanering glas en nieuwe economische dragers, en verbeteren veiligheid en leefbaarheid van het Maasdal staan daar voor de gemeente in centraal.
- **Pilot en implementatie gebiedsgericht werken:** we gaan aan de slag met gebiedsgericht werken waarbij we de ruimtelijke opgaven voor een specifiek gebied integraal benaderen en we een nieuwe dimensie toevoegen aan het samenspel met de gemeenschappen.
- **Ruimtelijke Ontwikkelperspectieven (ROP's):** we gaan aan de slag met ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven voor de diverse opgaven. Deze ROP's vormen het fundament voor beleidskeuzes en de daadwerkelijke uitvoering bijvoorbeeld in de vorm van projecten. In eerste instantie doen we dat in het verlengde van de pilot gebiedsgericht werken.

De Staat van Wonen

Een betaalbare woning voor iedereen die in Peel en Maas wil wonen. Dat is het streven dat de raad bepaalde met de vaststelling van de kaderstelling Ruimte. Dit is geen gemakkelijke opgave. De woningnood is groot. In de jaren na de kredietcrisis van 2008 zijn er in Nederland te weinig (betaalbare) woningen gebouwd. Hierdoor heeft de woningmarkt een achterstand opgelopen. In Peel en Maas zijn we samen met inwoners en andere partners bezig om een inhaalslag te maken én om daar waar mogelijk regie te pakken. Als gemeente bouwen we zelf geen woningen. Dit doen projectontwikkelaars, woningcorporaties en particulier bouwers. Als gemeente scheppen we de voorwaarden, zodat zij kunnen bouwen.

Bj het bouwen van woningen hebben we nadrukkelijk oog voor de toekomst. We willen dat er fijne woonbuurten zijn, met veel groen en plekken om te spelen, bewegen en sporten. We hebben nadrukkelijk oog voor wat we achterlaten voor de volgende generaties.

Aantal **vergunde** en **gereedgemelde** woningen

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

Instrumentarium

Om woningbouw beter te faciliteren door de gemeente is de afgelopen periode ingezet op het uitbreiden van het instrumentarium, zoals het mogelijk maken van (pré)mantelzorgwoningen, woning- en kavelsplitsing, een volkshuisvestingsfonds én extra inzet van mensen (woonondersteuner). Ook werken we aan het stroomlijnen van procedures. Zo doen we mee aan een landelijke pilot Parallel Programmeren, om het proces van idee tot bouw te versnellen. Ook nemen we onze interne procedures onder de loep.

Ook het Rijk beseft dat het instrumentarium aangepast moet worden. De woningnood is groot en de betaalbaarheid staat voor veel groepen onder druk. Om meer grip te krijgen op de woningmarkt wordt gewerkt aan de Wet versterking regie op de volkshuisvesting. Kerninstrument van deze wet voor gemeenten is het volkshuisvestingsprogramma dat onderdeel wordt van de omgevingsvisie. Deze wet wijzigt de Huisvestingswet en geeft gemeenten, via een verordening, de mogelijkheid te sturen op de verdeling van woonruimte. In het eerste kwartaal van 2026 wordt deze huisvestingsverordening ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Actieve grondpolitiek

De gemeente wil daar waar mogelijk meer regie pakken. Om ook de komende jaren in te kunnen zetten op eigen woningbouwplannen, passen we actievere grondpolitiek toe. De gemeenteraad heeft in de Begroting 2025 een raamkrediet van € 5 miljoen beschikbaar gesteld voor strategische verwerving. Bij het opstellen van deze Staat zijn we op meerdere locaties concreet in gesprek over de aankoop van gronden. In het belang van onze onderhandelingspositie communiceren we hier pas over op het moment dat de aankoop daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

Woningmarktonderzoek en Volkshuisvestingsprogramma

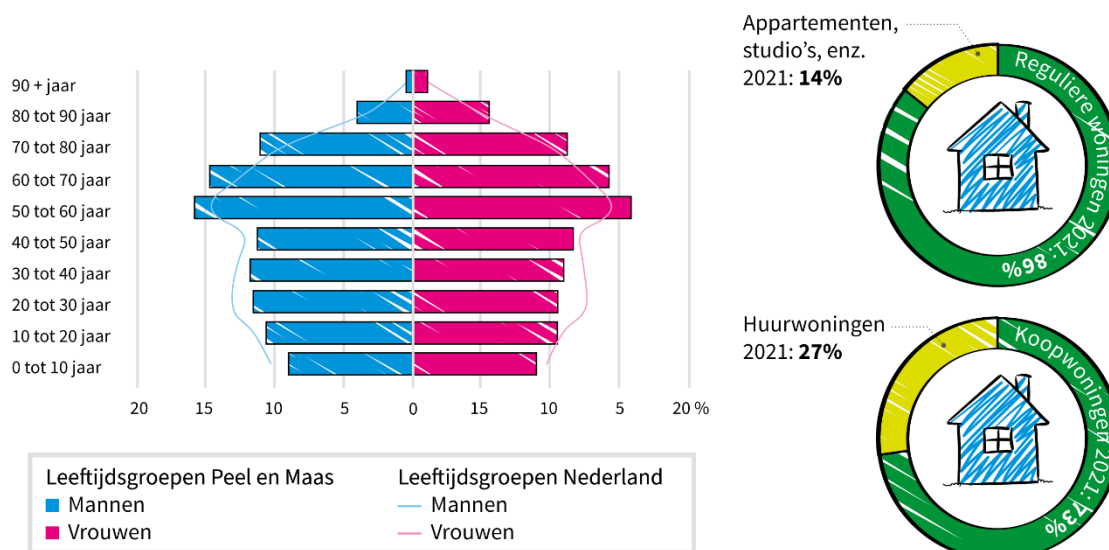
Via een tweejaarlijks woningmarktonderzoek houden we de vinger aan de pols. Het onderzoek is de basis voor het Volkshuisvestingsprogramma, waarin onder meer de woningbehoefte per kern is opgenomen. Vervolgens vindt de evaluatie plaats én begint de cyclus opnieuw.

Communicatie

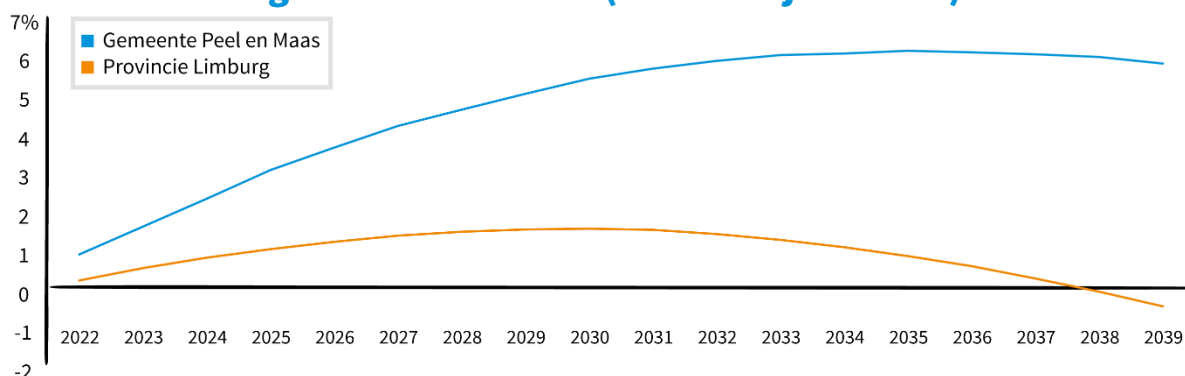
We communiceren actief over wonen in Peel en Maas. We stellen een communicatieplan op waarmee we hier structureel vorm en inhoud aan kunnen geven. Op de gemeentelijke website is een dashboard wonen ingericht met informatie, feiten en cijfers en relevante documenten over wonen, zoals de woonagenda, het woningmarktonderzoek en straks ook het Volkshuisvestingsprogramma.

Het is goed om op te merken dat bovenstaande acties gebaseerd zijn op de stand van zaken in juni 2025. Wellicht dat de behandeling van de Kadernota op 1 juli 2025 en besluitvorming hieromtrent gaat leiden tot aanpassing en/of intensivering.

Inwoneraantallen en huishoudensopbouw

Verwachte groei huishoudens (t.o.v. het jaar 2021)

De Staat van Duurzaamheid

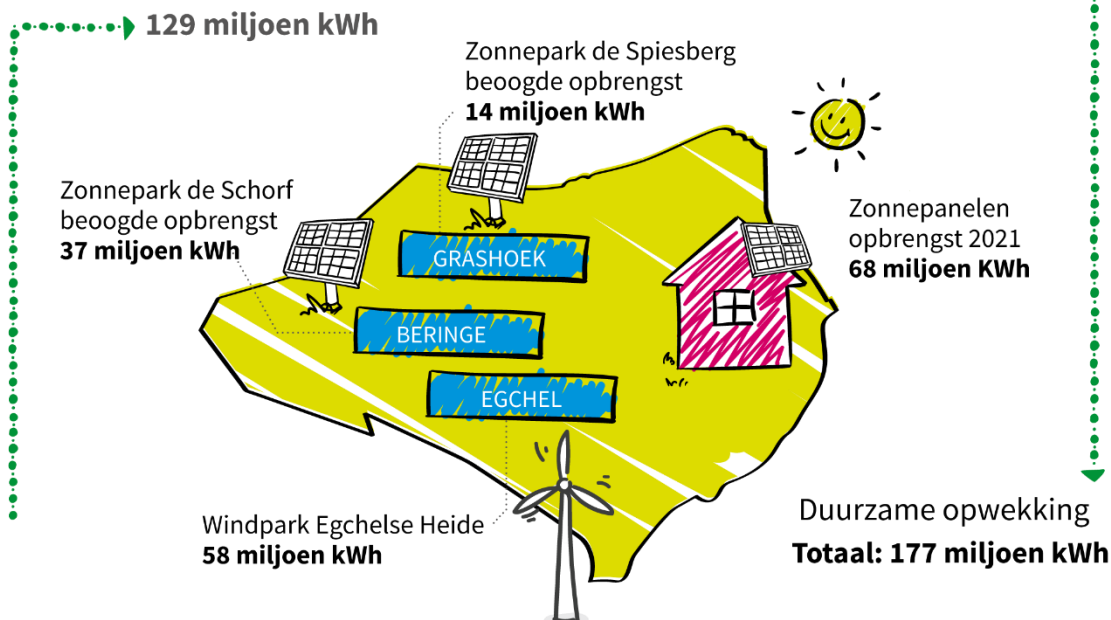
In december 2020 stelde de gemeenteraad de Duurzaamheidsagenda 'Beleef samen Duurzaamheid' vast. Hierin waren de ambities van de afgelopen periode op het brede terrein van duurzaamheid nader uitgewerkt, waarbij drie thema's zijn gebruikt: energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie. In 2024 heeft de gemeenteraad eveneens de kaderstellingen voor de thema's Ruimte en Economie herijkt. Naar aanleiding van deze herijking wordt ook de duurzaamheidsagenda herijkt en doorontwikkeld in het Programma Duurzaamheid waarbij verdere en uitgebreidere uitwerking aan bod komt.

Energietransitie

Energietransitie gaat over een structurele verandering van onze energievoorziening door gebruik te maken van andere dan fossiele energiebronnen. Het aan deze transitie verbonden programmadoel zoals opgenomen in de kaderstelling Ruimte is "Peel en Maas energie- en klimaatneutraal in 2050". In deze transitie beogen we een omschakeling naar niet-fossiele energiebronnen, waarmee we de wereldgemiddelde temperatuurstijging en de effecten van opwarming zoveel mogelijk willen beperken. Binnen deze transitie is er bijvoorbeeld een windpark met 5 windturbines gerealiseerd, goed voor de productie van 58 GWh en is er een zonnepark van 14,5 ha. vergund. Verder is er ook nog een zonnepark van ca 28 ha. in procedure en worden de kansen voor het opwekken van groen gas, energie/warmte via aquathermie en de mogelijkheden voor het realiseren van warmtenetten onderzocht.

Duurzame Energieopwekking elektriciteit

Verbruik gebouwde omgeving (woningen en dienstverlening)

Circulaire economie

Een circulaire economie draait om het sluiten van (grondstof)kringlopen. Onze huidige economie is nog steeds grotendeels lineair: produceren – gebruiken – afval. In een circulaire economie vormt afval weer de basis voor een nieuw product. Op het gebied van circulaire economie zijn er de afgelopen jaren stappen gezet. Het niet gescheiden huishoudelijk afval per inwoner is sterk afgenomen van 97kg

enkele jaren geleden naar circa 36kg nu. Ook leveren we een bijdrage aan onze circulaire doelstellingen door samenwerking in de regio. Zo zetten we in op de productie van biobased (bouw)materialen en hoogwaardig gebruik van deze materialen. We informeren inwoners over het repareren en hergebruiken van 'oude' spullen. Daarom stimuleren we het Repair Café Peel en Maas, werken we samen met kringloopwinkels en hebben we een ruilwinkel (HAL9) en milieustraat met deelhoek.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit

We verbeteren het leefklimaat en Peel en Maas is in 2050 klimaatbestendig: Klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn essentiële thema's in de duurzaamheidstransitie waarbij we de samenleving en omgeving aanpassen aan veranderende klimaatomstandigheden, en investeren in natuurontwikkeling. Zo kunnen we de gevolgen van klimaatverandering beperken en veerkracht opbouwen voor de toekomst.

De openbare ruimte richten we duurzaam, groen en klimaatadaptief in, daarbij zijn groen, water en biodiversiteit sturend. Plannen worden afgestemd op wat het landschap, de bodemgesteldheid en de waterhuishouding aankunnen. Bouwen en (her)ontwikkeling wordt daarbij natuurinclusief. Natuur en biodiversiteit worden vanaf het begin volwaardig meegenomen in (ruimtelijke) vraagstukken en ontwikkelprocessen. Het doel is om de natuur niet alleen te beschermen, maar ook actief te versterken binnen stedelijke of landelijke ontwikkelingen. Bij bestaande bouw zorgen we voor alternatieve huisvesting voor gebouw bewonende soorten wanneer er isolatiemaatregelen worden getroffen. Hierdoor zullen er in de toekomst in Peel en Maas o.a. meerdere kraamverblijven voor bijvoorbeeld beschermde vleermuissoorten terug te vinden zijn.

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

- We geven het goede voorbeeld en zetten in op bewustwording.
- Het opstellen en vaststellen van een regionale energievisie.
- Het opstellen en vaststellen van een gemeentelijke warmtevisie.
- Het inzetten op het verkrijgen van een aansluitpunt op de Delta Rhine Corridor (een ondergrondse pijplijnverbinding tussen de haven van Rotterdam en Chemelot), zodat er op termijn waterstofgas beschikbaar komt voor de gemeente.
- We werken samen in de regio aan het opschalen van biobased ketens.
- We informeren inwoners en stimuleren delen, hergebruiken en repareren van materialen en producten.
- We voeren de NVI-compensatieopgave uit.
- We werken aan een SoortenManagementPlan (SMP) om natuurvriendelijk te isoleren.

De Staat van de Openbare Ruimte

De openbare ruimte is een plek waar mensen bewegen, verplaatsen, ontspannen, buiten zijn en elkaar ontmoeten. Het gaat om direct gebruiksgemak zoals een speeltoestel of het zitten op een bankje of het rijden over de weg van A naar B. Openbare ruimte zoals bijvoorbeeld ontmoetingsplekken en voorzieningen dragen bij aan de sociale samenhang zoals gezondheid, leefbaarheid en veiligheid.

Het belang van de openbare ruimte neemt toe als middel om brede maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. We zetten in op een waardevolle, klimaatadaptieve en gezonde leefomgeving op de lange termijn. Belangrijk voor de lange termijn, voor ons welbevinden, een goed en gezond leefklimaat, kortom belangrijk voor het goede leven in Peel en Maas.

Klimaatbestendig en water-robust

Cijfers Peel en Maas

2021	Oppervlakte groen	Oppervlakte van bomen	Particulier afkoppelen van hemelwater en infiltreren met subsidie	
Peel en Maas	54,9%	40%	2017-2019	23.000 m2
Limburg	49,6%	31,4%	2020	12.000 m2
Nederland	46,8%	25%	2021	11.000 m2
			2022	11.200 m2
			Totaal	57.500 m2

Oppervlakte gemeente: 16.132 hectare

Bos: +/- 2.000 hectare, 70% naaldbos, 30% inheems-/loofbos, gemeentelijk bos +/- 600 hectare

Daarnaast gemeentelijke openbare ruimte:

703 hectare, waarvan 390 hectare groen en 313 hectare verharding.

We zorgen gebiedsgericht voor een kwalitatief goed ingerichte en onderhouden openbare ruimte. We maken, in lijn met het bepaalde in de kaderstelling Ruimte, onderscheid in de na te streven beeldkwaliteiten volgens de landelijke standaard voor beeldkwaliteitsniveaus. De kwaliteitsniveaus zijn toebedeeld aan diverse gebieden. A staat voor hoge onderhoudskwaliteit, B voor functionele onderhoudskwaliteit en C voor een lagere onderhoudskwaliteit.

Gebieden

Woongebieden
Centrumgebieden en toeristische gebieden
Bedrijventerreinen – wegen
Bedrijventerreinen – overige onderdelen
Buitengebied – wegen
Buitengebied – overige onderdelen

Niveau

B
A
B
C
B
C

Kerngegevens die een nadere duiding geven aan de opgave

Peel en Maas is een grote plattelandsgemeente met een grote hoeveelheid openbare ruimte (areaal). Hieronder een opsomming van het (grootste) deel van het areaal dat in beheer is bij de gemeente.

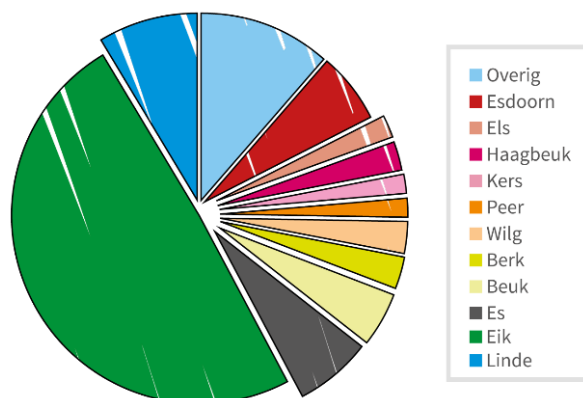
- Ongeveer 750 km verharde wegen, 250 km voetpaden en bijna 200 km aan fietspaden;
- In het buitengebied ligt 290 km aan sloten dat bij ons in beheer is (andere sloten zijn in beheer bij het waterschap);

- Bijna 350 km vrijvervalriolering, ruim 1.000 gemalen, 225 persleidingen en ruim 110 installaties voor Individuele Behandeling Afvalwater (IBA) in beheer via de gemeente bij het waterschap;
- In de openbare ruimte staan 36.000 solitaire bomen, 11,6 ha bosplantsoen in bebouwde kom, 238 ha bos en houtwal buiten de bebouwde kom;
- 70 ha (ruig) gras in de bebouwde kom, 22 ha vaste planten, 38 km hagen;
- Bijna 10.000 lichtmasten, bijna 900 bankjes en picknicksets, ruim 850 speeltoestellen 100 plantenbakken en een kleine 800 afvalbakken;
- 40.000 containers en emmers en ruim 200 (ondergrondse) containers voor de afvalinzameling.

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

- Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte stellen we randvoorwaarden om te komen tot een klimaatadaptieve en toekomstbestendige openbare ruimte.
Voorbeelden zijn:
 - herinrichting en afkoppelen Maasstraat en omgeving Kessel-Eik;
 - Klimaatadaptief herinrichten van Ringovenpark Panningen;
 - Reconstructie Korte Heide en Lange Heide Maasbree;
 - Optimaliseren evacuatieroute Vergelt, De Heuvel, Ondersteweg en Bosakkerweg.
- In de uitvoering van ons werk nemen we duurzaamheid mee zoals aanpassing van het maaibeeld voor natuurlijk bermenbeheer, inrittenbeleid.
- Alle wegen in Peel en Maas worden gecategoriseerd naar gebiedsontsluitingswegen van 30/50/60 of 80 km p/u. Of erftoegangswegen van 30 of 60 km p/u.
- We stimuleren en faciliteren projecten met duurzame mobiliteit (fietsen, lopen, OV, deelfervoer).
- We vergroenen waar kan met aandacht voor waterberging en biodiversiteit, we planten extra bomen (7.319-Bomenplan).
- Er komt een nieuw regionaal Waterketenplan in 2025/2026. In 2026/2027 komt er een nieuw Water- en Rioleringsprogramma onder de omgevingsvisie.
- We investeren in landschap- en natuurontwikkeling. We inventariseren beschermingswaardige houtopstanden, deze houden we in stand en versterken we.

Solitaire bomen per soort (eigendom van de gemeente)

De Staat van Vitale Gemeenschappen

Het thema 'Vitale Gemeenschappen' bestaat uit de programma's 'Gemeenschapsontwikkeling', 'Onderwijshuisvesting', 'Sport en Bewegen' en 'Kunst en Cultuur'.

Zelfsturing door gemeenschapsontwikkeling

In de inleiding van de kaderstellingen van de gemeenteraad is vastgelegd dat de gemeente Peel en Maas het concept van de meervoudige overheid hanteert. Daardoor is er meer bewustzijn over wanneer de gemeente wel en wanneer ze niet aan zet is, de rol van de gemeenschappen en de verhouding daartussen. De gemeenteraad doet dit vanuit de overtuiging dat gemeenschappen heel goed in staat zijn om na te denken over en invulling te geven aan hun eigen toekomst, onder andere aan de hand van dorpsontwikkelingsvisies. Deze toekomstbeelden worden niet door de gemeente geïnitieerd, maar passen in de logica van gemeenschappen. Hierin wordt door inwoners een eigen toekomstvisie van het dorp opgetekend. Het levert een samenhangend toekomstbeeld op met thema's en onderwerpen waar inwoners energie in willen steken om hun eigen sociale en fysieke omgeving te versterken.

Kern	Status Dorpsontwikkelingsvisie (DOV)
Baarlo	De DOV is uit 2020. Veel zaken zijn inmiddels door het dorp zelf opgepakt, bijvoorbeeld op het gebied van welzijn, communicatie en de oprichting van een ondernemersplatform. Een aantal (fysieke) vraagstukken en opgaven heeft onder andere geleid tot een gebiedsvisie de Kazing (2021-2022) en een ruimtelijke ontwikkelingsvisie voor heel Baarlo (2023-2024).
Beringe	De DOV is uit 2010/2011. Op onderdelen (o.a. verenigingen, communicatie, welzijn en omzien naar elkaar, wonen) heeft Beringe veel aan toekomstdenken gedaan. Dit is niet via een overkoepelend visieproces verlopen. De Dorpscoöperatie Steingood bewaakt wel de samenhang op onderwerpen
Egchel	De DOV is uit 2016/2017. Egchel heeft inmiddels uitvoering gegeven aan veel activiteiten. Vooralsnog is er geen duidelijke behoefte voor een nieuwe DOV.
Grashoek	De DOV is uit 2014/2015. Sinds 2021 is een nieuwe Dorpscommissie (Laeve Grashoek) ontstaan. Vanaf 2024 is de werkgroep 'Droom van Grashoek' actief. Deze werkgroep heeft een toekomstbeeld uitgewerkt op gebied van voorzieningen, accommodaties en een lokale organisatiestructuur, die sterk uit gaat van solidariteit en gericht is op het versterken van de leefbaarheid. Vanaf 2025 worden deze dromen verder uitgewerkt en getoetst op haalbaarheid.
Helden	De DOV is uit 2014/2015. Afgelopen jaren is veel aandacht gegaan naar fysieke zaken, gerelateerd aan het toekomstbeeld van het centrum. Het dorpsoverleg doet vanaf begin 2025 een stap terug. Een nieuwe groep mensen is zich onder begeleiding van Vorkmeer aan het beraden of en op welke wijze zij mogelijk een rol voor zich zelf ziet als opvolger van het Dörper Overleg.
Kessel	De DOV is uit 2024. Momenteel wordt uitvoering gegeven aan onderdelen uit de visie met de werktitel Castellum 2035. Er is een start gemaakt met het gebiedsgericht werken in Kessel. Daarbij brengen we samen met inwoners de ruimtelijke vraagstukken en toekomstscenario's in beeld en zetten dit daarna ook om in voorstellen.
Kessel-Eik	De DOV is uit 2020. Door de gemeente en het dorp is samengewerkt aan een Masterplan (2023), dat de focus heeft op verkrijgen van duidelijkheid en perspectief op een aantal ruimtelijke vraagstukken, waaronder woningbouw.
Koningslust	De DOV is uit 2024. Onderdelen zijn nu in uitvoering, veelal ontwikkelingen die door het dorp eigenstandig kunnen worden opgepakt, soms met ondersteuning van gemeente of maatschappelijke organisaties.

Maasbree	De DOV is uit 2016/2017. Daarnaast is er, als aanvulling op de DOV, door Maasbree nog een Toekomstvisie Centrum (Versterken, Verbinden, Vergroenen, 2022) gemaakt. Nu is er aandacht voor uitvoering deelprojecten.
Meijel	DOV is van 2012/2013. Via een unieke netwerkstructuur en branding (Peelgeluk) zijn veel inwoners verbonden aan ontwikkelingen in de gemeenschap. Dorpsoverleg, Stichting Peelport en Ondernemersplatform Meijel gaan samen verder als Dorpscoöperatie Peelgeluk voor jou en Meijel. De behoefte om te komen tot een hernieuwde, samenhangende visie, is daarbij door de coöperatie uitgesproken.
Panningen	Deze kern kent (nog) geen dorpsoverleg of soortgelijk platform. De afgelopen jaren zijn er gesprekstafels door Vorkmeer georganiseerd met inwoners van Panningen om vrijblijvend over de eigen gemeenschap te spreken. Mogelijk ontstaat uit deze gesprekken een gremium dat zich richting toekomst in wil zetten voor de leefbaarheid van Panningen. De Stichting Bevordering Welzijn Inwoners Panningen neemt deze positie in voor zaken die betrekking hebben op welzijn en gemeenschapszorg.

Zelfsturing (door gemeenschapsontwikkeling) levert al jaren een stevige bijdrage aan de ontwikkeling van vitale gemeenschappen in Peel en Maas. Maar de wereld om ons heen verandert snel. We zien als gemeente dat de gemeenschappen trots zijn op alle inwonersinitiatieven die zij gerealiseerd hebben. Tegelijkertijd zien zij zich voor de uitdaging gesteld om nieuwe initiatieven op bijvoorbeeld het gebied van gemeenschapszorg te ontwikkelen. Het is een uitdaging om bestaande initiatieven overeind te houden en nieuwe op te pakken. De gemeenschap staat voor een zoektocht naar nieuwe, slimmere vorm van dorpsorganisatie om besturen en verenigen gemakkelijker maken. Die zoektocht kan leiden tot een mogelijk veranderende faciliteringsvraag richting gemeente.

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

Programma 3.1: Gemeenschapsontwikkeling

- We ronden het uitvoeringsbeleid gemeenschapsontwikkeling af met daarin een herijking van de uitgangspunten en leidende principes met aandacht voor: eigenaarschap en sorteermachine (meervoudige overheid); rol van dorpsoverleggen en het gezamenlijk dorpsoverleg; dorpsontwikkelingsvisies / toekomstbeelden; samenspel; facilitering en ondersteuning; economische huishouding gemeenschappen.
- We ronden het uitvoeringsbeleid maatschappelijke accommodaties af en verwerken daarin de adviezen vanuit het onderzoek van de rekenkamer. We zien een trend dat inwonersinitiatieven een toenemend beroep doen op de gemeente.
- In 2026 actualiseren we de inclusieagenda. Er zijn verschillende inwonersinitiatieven en vragen van inwoners gericht op inclusie zoals:
 - toegankelijkheid van openbare gebouwen zoals een lift in MFC Maasbree of een schuifdeur in 't Erf om de verbinding tussen hal en lobby beter toegankelijk te maken voor mensen met rollator en rolstoel.
 - de wens om een 'G- gesprek over inclusie te voeren in de dorpen.
 - inwoners die willen werken aan taal, rekenen en digitale vaardigheden zodat ze zo optimaal mogelijk mee kunnen doen. Het betreft geregeld vraagstukken waar de gemeente geen wettelijke taak heeft zoals voor arbeidsmigranten.

Programma 3.2: Onderwijshuisvesting

De raad heeft in juni 2021 het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) vastgesteld. Nu, 4 jaar later, wordt het IHP herijkt, bijgestuurd en opnieuw vastgesteld. Dit geeft een nieuwe doorkijk voor de korte- en langere termijn van basisscholen en het voortgezet onderwijs. Dit is voor zowel de gemeente als de verschillende schoolbesturen en kinderopvang een handvat voor het faciliteren van een doorlopende leerlijn van 0 tot 18 jaar.

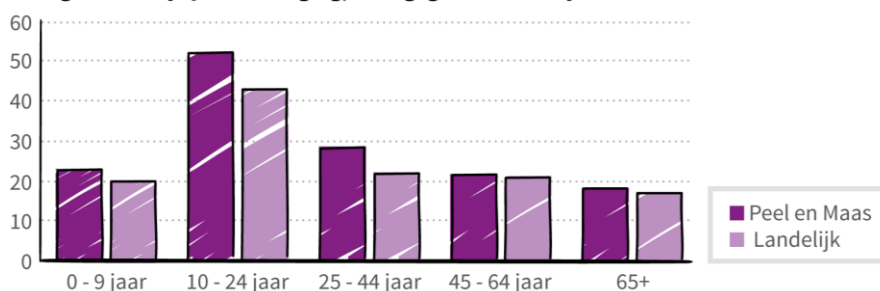
- in 2026 gaat het om de volgende ontwikkelingen:
 - de oplevering van het kindcentrum de Riet in Panningen;
 - de realisatie van de definitieve huisvesting voor het Buurtcollege in Panningen;
 - definitief ontwerp van de vernieuwbouw voor kindcentrum De Kemp in Egchel en
 - het doorlopen van een scenariostudie voor het primair onderwijs in Baarlo waar een tweetal basisscholen onder vallen.

Programma 3.3: Sport en bewegen

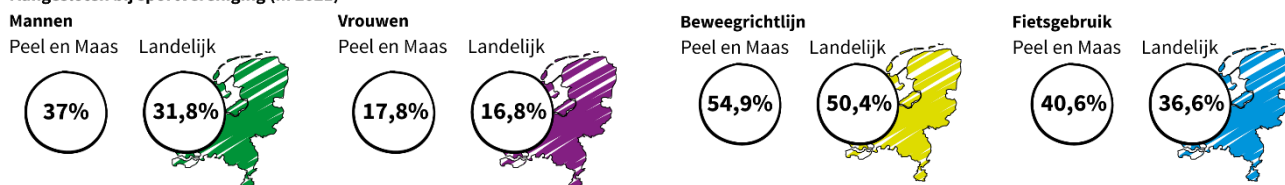
Door veranderingen in gebruik en behoefte is zowel de binnen- als buitensport flink in beweging. Afhankelijk van de verantwoordelijkheid van de gemeente dragen we bij aan diverse ontwikkeling vanuit een passende rol. Een belangrijk aandachtspunt is het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties zodat deze een goede exploitatie hebben en houden. Zo:

- verkennen we samen met de voetbalclubs de toekomst (10/15 jaar) om tot een gezamenlijke visie te komen. Onderwerpen zijn: samenwerking, locatie(s), aantallen - en soort velden.
- onderzoeken we met de tennisverenigingen of en hoe padel een plaats krijgt in beleid. We volgen hierbij landelijke maar zeker ook de lokale ontwikkelingen.
- werken we bij de binnensportaccommodaties samen met de geprivatiseerde accommodaties op gebied van tarieven en bezetting om de prijs en toegankelijkheid gelijk te houden.
- voeren we diverse projecten uit zoals de renovatie van sport- en evenementencomplex de Heuf, faciliteren we bij de verduurzaming van de Piushallen, en zijn we met de voorbereidingsfase gestart van de nieuwbouw van een binnensportaccommodatie in Baarlo.
- Is voor de nieuwe sporthal in Maasbree op basis van een haalbaarheidsonderzoek gekozen voor de nieuwbouw in de sportieve omgeving Maasbree. In 2026 wordt verder gewerkt aan het definitief maken van het integraal ontwerp voor zowel gebouw als terrein.

Aangesloten bij sportvereniging, weergegeven in leeftijden

Aangesloten bij sportvereniging (in 2021)

Programma 3.4: Kunst en Cultuur

- Aan de hand van het vastgestelde uitvoeringsbeleid erfgoed zijn we bezig met de:
 - erfgoedverordening: aanwijzen van gemeentelijke monumenten;
 - doorontwikkeling van museum Peel en Maas richting cultuurhistorisch centrum
- We ronden het uitvoeringsbeleid cultuurstimulering af met daarin onder andere de:
 - toekomst van Cultureel Centrum Dok6;
 - zorgplicht voor gemeenten op het gebied van de bibliotheek;
 - ontwikkeling van lokale omroep naar een streekomroep;
 - de doorontwikkeling van het muziekonderwijs.

De Staat van het Sociaal Domein

Het thema Sociaal Domein bestaat in Peel en Maas uit de programma's 'Werk en Inkomen', 'Zorg en Ondersteuning' en 'Jeugd en Onderwijs'.

We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering. Daarbij maken we dankbaar gebruik van het vakmanschap van de eigen gezinscoaches, de inkomens- en consulenten zorg en ondersteuning en sturen we op meerjarige afspraken die in regionaal samenwerkingsverband worden gemaakt met zorgaanbieders die verantwoordelijk zijn voor het leveren van kwalitatieve zorg.

Het sociaal domein kent naar de toekomst toe zijn uitdagingen. Enerzijds vanwege de betaalbaarheid van de zorg voor een groeiend aantal inwoners dat langer thuis woont met steeds complexere zorgvragen zoals dementie, financiële en/of mentale problemen etc. Anderzijds is het geen vanzelfsprekendheid meer dat er voldoende medewerkers zijn om de noodzakelijke zorg te leveren en dat hulpbehoevenden terug kunnen vallen op hun eigen mantelzorgers.

Met de kaderstelling Sociaal Domein bepaalde de raad ook dat de gemeente aanvullend wil zijn op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner en het waardevolle dat door gemeenschappen zelf wordt gedaan. Dat betekent bijvoorbeeld dat we voor de uitvoering van de Participatiewet investeren in gemeenschappen van ondernemers die met elkaar zorgen voor werk voor mensen met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Bij het samenstellen van gezinsplannen of Wmo-arrangementen bekijken we dan ook altijd wat de inwoner – binnen de context van zijn eigen gemeenschap – zelf kan. En dat betekent voor de gemeente dat we gemeenschapsinitiatieven binnen het sociaal domein, waarderen en desgewenst ondersteunen. En dat we voor inwoners die niet zelf in hun inkomen kunnen voorzien, niet (volledig) zelfredzaam zijn of hulp bij opvoeding of opgroeien nodig hebben zorgdragen voor uitkeringen, Wmo-ondersteuning of jeugdhulp.

Data Werk en Inkomen

Aantal uitkeringsgerechtigden (eenheden op 1 januari)

2025	2024	2023	2022	2021
424	388	375	367	382

*Het aantal uitkeringsgerechtigden is in 2024 gestegen met 9,3 % a.g.v. de statushouders in de regionale doorstroomvoorziening (DSV)

Uitstroom (volledig aan het werk)

2024	2023	2022	2021	2020
44	44	39	64	33

Aantal aanvragen levensonderhoud

2024	2023	2022	2021	2020
223	189	169	193	186

* Totaal P-Wet, IOAW, IOAZ, Bbz LO en Bbz starter

* Toename van 18% t.o.v. 2023

Aantal aanvragen Bijzondere Bijstand

2024	2023	2022	2021	2020
449	461	457	457	364

*Het aantal aanvragen bijzondere bijstand is gedaald met 2,6%

Schuldhelpverlening

Jaar	2024	2023	2022	2021	2020
Aantal meldingen	993	945	655	131	196
Aantal gestarte SHV trajecten	125	90	87	38	40
Saneringskredieten	11				
budgetbeheer	3				

* Het aantal meldingen schuldhulpverlening is ten opzichte van 2023 met 5 % gestegen. Het betreft de meldingen die we in het kader van vroegsignalering ontvangen. Het aantal gestarte trajecten is met 39 % gestegen. Met de saneringskredieten en budgetbeheer zijn we in 2024 gestart.

Werkloosheidspercentage

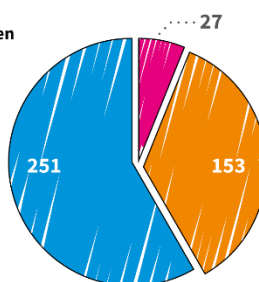
Peel en Maas Landelijk:

2,9

3,5

Aantal werkzoekenden naar leeftijd

■ < 27 jaar
■ 27 - 50 jaar
■ > 50 jaar

Percentage huishoudens met een bijstandsuitkering

Peel en Maas Landelijk:

1,9

4,8

Data Zorg en Ondersteuning

Jaar	2024	2023	2022	2021
Aantal cliënten Hulp bij het Huishouden	1591	1510	1430	1457
Aantal verleende Wmo-indicaties (op startjaar*)	1437	1370	1604	1573

*indicaties kunnen voor meerdere jaren worden verleend

Data jeugd en onderwijs

Jaar	2024	2023	2022	2021
Aantal gezinsplannen	456	474	490	484
% Jongeren met geïndiceerde hulp	10,0%	11,7%	11,5%	11,6%

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

Werk en Inkomen

- Aan de hand van het vastgestelde uitvoeringsbeleid werk en inkomen zijn we bezig met:
 - iedereen doet mee in de gemeenschap. Dit doen we door te zorgen dat iedereen ondersteuning kan krijgen bij arbeidstoeleiding, geldzorgen, bestaanszekerheid en basisvaardigheden. We houden oog voor de menselijke maat met een integrale blik gericht op alle levensgebieden. laagdrempelige toegang tot hulp voor mensen met weinig geld door gemakkelijk gebruik van minimaregelingen. Daarbij blijft het een uitdaging om de veranderingen in wetgeving en nieuwe ontwikkelingen/regelingen proactief en op te pakken en inwoners hierover te informeren

- Wet inburgering 2021: Sinds 2022 voert de gemeente regie over inburgering. Hierbij is de uitdaging om de vraag van deze doelgroep en het aanbod van de arbeidsmarkt op elkaar aan te laten sluiten. Ervaring heeft geleerd dat cultuurverschillen en verwachtingen op de arbeidsmarkt niet altijd op één lijn liggen.
- Lokaal Ontwikkelbedrijf
In december 2024 hebben de gemeenteraden van Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray akkoord gegeven voor de uitwerking van eigen lokale ontwikkelbedrijven. De drie gemeenten gaan primair alle Participatiewet-taken zelf (lokaal) uitvoeren. Besluitvorming hierover inclusief de ontvlechting van de GRNLW en opheffing NV NLW volgt eind 2025 waarna het implementatieproces start. Voor Peel en Maas betekent dit de vorming van een nieuw breed ontwikkelbedrijf waarbij uitgegaan wordt van een integratie van Hal 9 en de NLW-vestiging in Panningen.

Zorg en Ondersteuning

- Om het toenemend beroep op ondersteuning en zorg als gevolg van vergrijzing en maatschappelijke problemen om te buigen zetten we, samen met netwerkpartners en de dorpen, in op:
 - bewustwording en netwerkontwikkeling van inwoners om zelf regie te (blijven) nemen en om te zien naar elkaar;
 - het vakmanschap van professionals, zowel in dienst van organisaties als van de dorpen, om inwoners in hun eigen kracht te zetten;
 - de verbinding en samenwerking tussen zowel formele als informele zorg en;
 - blijvende aandacht voor het faciliteren van gemeenschapsinitiatieven
- Alle regionale Wmo-overeenkomsten met zorgaanbieders worden per 1-1-2026 met drie jaar verlengd. Er is speciale aandacht voor de overeenkomst hulp bij het huishouden waarbij wordt onderzocht op welke manier er aanpassingen gedaan kunnen worden en wat deze ontwikkelingen betekenen voor Peel en Maas.

Jeugd en Onderwijs

- Aan de hand van het uitvoeringsbeleid Opvoeden en Opgroeien werken we:
 - samen met basisvoorzieningen aan een sterke pedagogische basis door in te zetten op het stimuleren en faciliteren van ontmoeting, talentontwikkeling, constructieve tijdsbesteding, steun voor ouders, normaliseren en een positief pedagogisch klimaat. Speciale aandacht gaat uit naar mentale gezondheid en preventie (vapen, roken, alcohol en drugs);
 - vanuit het besef dat het anders moet in de jeugdzorg verder aan de doorontwikkeling van Hendig;
 - regionaal samen aan de jeugdhulp door:
 - per 1 januari 2026 nieuwe regionale overeenkomsten af te sluiten met jeugdhulpaanbieders voor 'wonen', 'groepsbegeleiding/behandeling' en 'ambulant'. De overeenkomsten voor 'opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf' en 'crisishulp jeugd' worden verlengd.
 - Uitvoering te geven aan het regionaal beleidsplan jeugd 2022 en verder. In 2026 wordt bekeken of het regionaal beleidsplan wordt geactualiseerd in het licht van de landelijke Hervormingagenda jeugd en de transformatieopgaven die in de nieuwe en verlengde overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders zijn opgenomen.
 - Vanwege de dreigende discontinuïteit van zorg bij enkele grote zorgaanbieders in de provincie Limburg en om te komen tot een duurzame oplossing voor de ontstane problematiek in Limburg is er in 2024 een Taskforce Robuust Zorglandschap Limburg gevormd. Een van de uitkomsten is dat de Limburgse jeugdzorgregio's in de toekomst intensiever gaan samenwerken om het zorglandschap voor jeugdigen robuust en toekomstbestendig te organiseren. In 2025 zetten we binnen de provincie Limburg de eerste verkennende stappen. In Peel en Maas zien we veel mogelijkheden in partnerschap met aanbieders in plaats van grip en controle.

De Staat van de Economie

Peel en Maas kent een sterke economische structuur, waarvan de sectoren agrofood, maakindustrie en MKB, recreatie en toerisme en detailhandel de dragers zijn. De werkgelegenheid in Peel en Maas steeg van 18.726 naar 19.920 werkplekken. Een gemiddelde stijging van 2.1% per jaar (t.o.v. landelijk 1,15%) over de periode 2021-2024. De top 3 van sectoren die de meeste werkgelegenheid bieden zijn de landbouw, industrie en gezondheidszorg. De stijging in werkgelegenheid zit vooral in de sectoren bouwrijverheid en onderwijs.

Het aantal bedrijfsvestigingen steeg gemiddeld 4,5% (t.o.v. 3.7% landelijk) per jaar over de periode 2021-2024 (4.296 in 2021 tegenover 4.909 in 2024). Deze stijging is vooral terug te vinden in de sectoren industrie, vervoer en opslag en detailhandel.

Voor nadere informatie over onze economische structuur verwijzen we graag naar bijgevoegde factsheet “Bedrijven en werkgelegenheid Peel en Maas 2024” van Etil research group.

Om de gemeente economisch toekomstbestendig te houden voor ondernemers werken we, op basis van de kaderstelling Economie, continu aan de transitie van de landbouw en de ontwikkeling van onze bedrijventerreinen, centra en toeristisch-recreatieve voorzieningen. Dit met als doel een gezonde agrarische sector, een sterke en innovatieve maakindustrie en MKB, aantrekkelijke toeristische ondernemingen en een florerend bovenregionaal centrum.

De komende jaren is tenminste 14 hectare nieuw bedrijfsareaal nodig om het lokale MKB en de maaksector te kunnen (blijven) faciliteren en economische groei te kunnen borgen. In het buitengebied ligt de nadruk op het bieden van toekomstperspectief voor de blijvende agrariërs en alternatieve invulling van vrijkomende agrarische locaties.

Op het niveau van de Regio Noord-Limburg werken we samen met de regiogemeenten, de Brightlands Campus Greenport Venlo en Crossroads Limburg aan de regionale economie. Speerpunten in deze samenwerking zijn:

1. Het creëren van een gezond ecosysteem in de hele keten van onderzoek naar, produceren van, vervoeren naar en vermarkten;
2. Vanuit ons DNA zetten we in op de agrofood sector met als belangrijke thema's gezonde en veilige voeding, future farming en biocirculariteit;
3. Brightlands Campus vormt een belangrijke spil in het kennis-ecosysteem;
4. Investeren in opleidingen gekoppeld aan het kennisecosysteem en aantrekken en binden van talent.

Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt blijven arbeidsmigranten belangrijke factor voor de lokale en regionale economie. Vooral begonnen in de agrarische sector en logistiek, maar tegenwoordig ook volop werkzaam in de maakindustrie en de zorg.

Uit de meest recente cijfers (Decisio 2022) blijkt dat er 4.050 arbeidsmigranten werkzaam zijn in Peel en Maas. Dit houdt in dat 22% van de in Peel en Maas werkende werknemers arbeidsmigrant is. Het aantal in de Basisregistratie Personen (BRP) geregistreerde arbeidsmigranten bedraagt in 2022 1.785. Inschrijving in de BRP is verplicht als een persoon langer dan vier maanden wil blijven in onze gemeente. Als het gaat om huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten in onze gemeente zijn er op dit moment (april 2025) 4.580 plekken waar arbeidsmigranten kunnen overnachten vergund aan aanbieders van huisvesting, dan wel planologisch geregeld. Hiervan zijn er 3.564 gerealiseerd. Daarnaast zijn er 44 woningen waar (geregistreerde) kamerhuur gerealiseerd is.

In heel West-Europa is er behoefte aan arbeidskrachten. Het is niet vanzelfsprekend dat arbeidsmigranten naar onze regio komen. We staan proactief in verbinding met uitzenders, huisvesters, werkgevers en arbeidsmigranten zelf. Hierdoor houden we overzicht over en inzicht in het

thema arbeidsmigratie en sturen we via ons beleid op kwalitatief goede huisvesting en het begeleiden en integreren van arbeidsmigranten en het voorkomen van misstanden.

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

- **Uitbreiding bedrijventerreinen Maasbree, Panningen en Meijel:** om te zorgen dat we ruimte blijven bieden aan het MKB, breiden we de bedrijventerreinen in Maasbree, Panningen en Meijel uit met respectievelijk circa 9 (6,5 netto), 4 (3 netto) en circa 5,5 (4 netto) hectare. Hierbij is de beschikbaarheid van elektriciteit een belangrijk aandachtspunt. Vanuit onze duurzaamheidsambitie en de huidige netcongestie kijken we naar alternatieve mogelijkheden voor energievoorzieningen van bedrijventerreinen.
- Op basis van het Toekomstperspectief Tuinbouwketen Limburg werken we samen met regiogemeenten, de Brightlands Campus Greenport Venlo, brancheorganisaties en ondernemers aan de toekomstbestendigheid van de sector als onderdeel van ons DNA. Belangrijke thema's hierin zijn innovatie, ruimtevraag, verduurzaming/energie, waterkwaliteit en arbeidsmarkt.
- **Centra Peel en Maas:** In 2026 gaan we aan de slag met de uitvoering van opwaardering van de omgeving postkantoor en Raadhuisplein in het centrum van Panningen.
- **Vrijtijdseconomie:** Op basis van de visie 'Horeca, recreatie & toerisme, voedingsbodem voor het goeie leven in Peel en Maas' werken we samen met het toeristisch platform aan het versterken van het toeristisch-recreatieve aanbod in Peel en Maas. Hierbij is het vooral belangrijk om oog te houden voor het vitaal houden van het aanbod. Niet meer van hetzelfde maar nieuw onderscheidend aanbod. Hiervoor brengen we in beeld wat het huidige aanbod is en wat we nog missen.
- **Regionale investeringsagenda en Innovatiefonds:** samen met de acht Noord-Limburgse gemeenten geven we invulling aan de doelstellingen en ambities gesteld in de regionale investeringsagenda. We hebben continu aandacht voor de aanhaking van het lokale bedrijfsleven bij de ontwikkelingen en kansen van het kennislandschap van Greenport Venlo. Dit doen we onder meer door hierop aandacht te vestigen tijdens bedrijfsbezoeken, netwerkbijeenkomsten en eventueel samen met netwerkpartners themasessies te organiseren. Ook Crossroads Limburg (de triple helix organisatie van de regio Noord-Limburg) is hierin een belangrijke speler.

De Staat van Integrale Veiligheid

Peel en Maas is een plek waar je in vrijheid en veiligheid jezelf kan zijn. In deze gemeente van gemeenschappen zien mensen om naar elkaar en zijn zij betrokken bij elkaar. In april 2025 is de herijkte kaderstelling Integrale Veiligheid door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin staan 7 zogenaamde programmadoelen opgenomen die richting geven aan onze gemeentelijke inzet voor de komende periode.

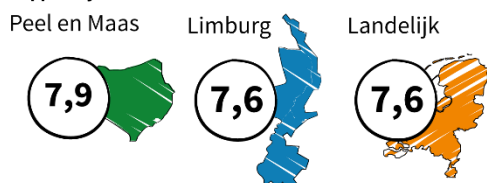
1. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties voelen zich verantwoordelijk en mede-eigenaar van een veilige woon- en leefomgeving;
2. Een weerbaar Peel en Maas dat bestand is tegen ondermijning;
3. Een Peel en Maas dat adequaat is voorbereid op rampen en crises;
4. Een Peel en Maas waar een diversiteit aan meningen, inzichten en culturen naast elkaar kunnen bestaan;
5. Een Peel en Maas waar jongeren veilig opgroeien;
6. Een Peel en Maas waarin de afstemming en samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein vanzelfsprekend is;
7. Een Peel en Maas waarin de fysieke leefomgeving gezond en veilig is.

Om deze doelen te realiseren, wordt integraal samengewerkt met zowel interne als externe partijen. Deze samenwerking vindt plaats vanuit de eigen verantwoordelijkheid die al deze samenwerkingspartners hebben. We vinden het belangrijk om hier scherp naar te kijken, omdat dit zorgt voor duidelijkheid in de samenwerking. Vaak vindt deze samenwerking gestructureerd plaats onder formele regelingen of samenwerkingsafspraken, zoals bijvoorbeeld de Veiligheidsregio Limburg Noord (gemeenschappelijke regeling; brandweerzorg, GGD, crisisbeheersing), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (convenant; integrale aanpak ondermijning) en het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg (convenant; behandelen complexe casuïstiek). Andere samenwerkingen vinden thematisch plaats op basis van projectplannen, of ad hoc naar aanleiding van actuele ontwikkelingen binnen de samenleving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne gegevens zoals overlastmeldingen, maar wordt ook geput uit informatie van partners, waaronder de politie.

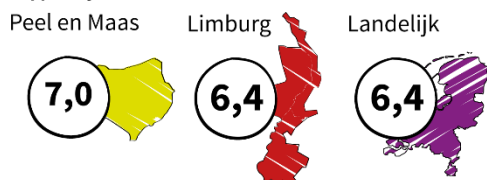
Met toezicht en handhaving dragen we bij aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving in Peel en Maas. Toezichthouders zijn onze ogen en oren in de gemeente Peel en Maas. Deze ogen en oren geven ons ook de eerste signalen waar mogelijk sprake kan zijn van ondermijnende activiteiten. Uitgangspunt is het voorkomen, vroeg signaleren, bewustwording, hulp bieden maar ook doorpakken bij bepaalde misstanden om dit te beëindigen. Handhaving is het sluitstuk van onze processen. We treden op met als doel overtredingen van rechtsregels of individuele afspraken/voorschriften te beëindigen en dat inwoners kunnen vertrouwen op hun gemeentebestuur.

Enkele feiten en cijfers voor uw beeldvorming:

Rapportcijfer Leefbaarheid in 2023

Rapportcijfer Sociale cohesie in 2023

Top 5: wat moet als eerste aangepakt worden?

1	Te hard rijden
2	Hondenpoep
3	Parkeerproblemen
4	Rommel op straat
5	Stankoverlast*
Rondhangende jeugd*

*Stankoverlast en rondhangende jongeren zijn even vaak genoemd

Rapportcijfer Veiligheid in 2023

Peel en Maas

Limburg

Landelijk

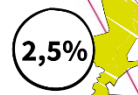

Ik voel mij vaak onveilig in de eigen buurt

Peel en Maas

Limburg

Landelijk

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

• Regionale samenwerking; projecten Regio Deal

Succesvolle projecten uit de eerste tranche regiodeal worden voortgezet en vanuit de derde tranche zijn nieuwe projecten gestart. De projecten raken onder andere alle pijlers in de aanpak van ondermijning: weerbaarheid van de samenleving, ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid en de aanpak van casuïstiek. Denk hierbij aan onder andere:

- Doorlopende communicatiecampagne 'Kijk Niet Weg'
- Acties rondom het thema 'Veilig Buitengebied'
- Onderzoek (Noord-Limburg) naar aard en omvang ondermijning gerelateerd aan arbeidsmigranten
- Innovatief onderzoek na drugsdumpingen (herkomst, locatie, daders)

• Intensiveren integraal werken zorg-jeugd-veiligheid

We blijven werken aan betere afstemming en samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Dat gebeurt onder andere bij:

- Het versterken van de verbinding voortgezet onderwijs – gemeente – politie rondom de domeinen zorg-jeugd-veiligheid door onder andere het afsluiten van een convenant schoolveiligheid;
- Het voorkomen van jonge aanwas in de criminele wereld met opschaling naar het Zorg- en Veiligheidshuis;
- Regionale samenwerking en acties ten behoeve van mensen met onbegrepen gedrag in het kader van de samenwerkingsovereenkomst en subsidieprogramma's 'Grip op Onbegrip'.

• Vergroten maatschappelijke weerbaarheid

We werken aan het weerbaar maken en houden van de samenleving. We bereiden ons voor op de gevolgen van onder andere geopolitieke ontwikkelingen en crises zoals langdurige stroomuitval, overstromingen of drinkwatertekorten. Dat doen we in samenwerking met andere partners zoals de veiligheidsregio en uiteraard met inwoners. Voorbereid zijn betekent ook dat onze eigen organisatie weerbaar is en blijft. Daarom geven we de komende periode prioriteit aan het nemen van voorbereidende maatregelen en acties die ervoor te zorgen dat de essentiële gemeentelijke functies en taken operationeel blijven tijdens en na een crisis.

• Bestuurlijke instrumenten aanpak ondermijning op orde

We hanteren de Limburgse Norm als richtlijn om bestuurlijk weerbaar te worden en te blijven tegen ondermijning. Dat betekent onder andere dat de beschikbare bestuurlijke instrumenten op orde zijn. Ons Bibob-beleid is aan een opknappbeurt toe en zal daarom worden geactualiseerd. Daarmee zal ook het toepassingsbereik voor het toepassen van Bibob worden uitgebreid.

• Wet goed verhuurderschap

Vanaf 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap van kracht. Deze wet geeft gemeenten meer mogelijkheden om ongewenst verhuurgedrag, zoals woondiscriminatie, intimidatie, onredelijke servicekosten en een te hoge borg tegen te gaan. Met ingang van 1 januari 2024 heeft de gemeente Peel en Maas een meldpunt ingericht voor klachten van ongewenst verhuurgedrag.

De Staat van onze Dienstverlening

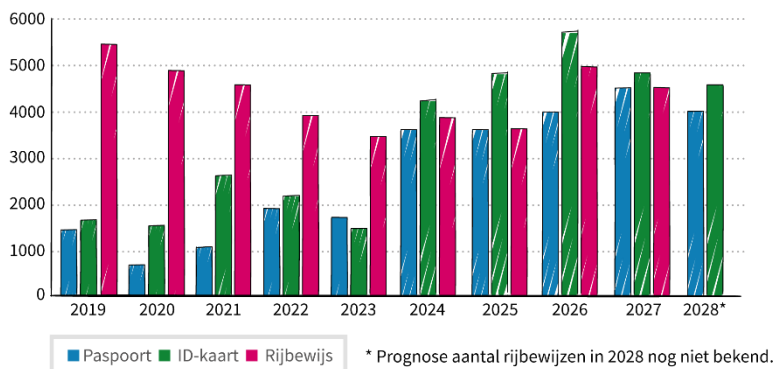
Ook in onze dienstverlening zijn we meervoudig. Afhankelijk van de context kiezen we de meest passende rol; we zijn leverancier van een product of betrokken partner. Onze dienstverlening is – voor wat betreft de geleverde productie en de relatie die we onderhouden – van uitstekende kwaliteit. We stemmen onze communicatiekanalen af op de doelgroep, waarbij we uitgaan van ‘optimaal digitaal’ en ook rekening houden met mensen die minder digitaal vaardig zijn. We communiceren op een begrijpelijke manier door heldere taal toe te passen en waar mogelijk gebruik te maken van (bewegende) beelden. De dienstverlening blijft in ontwikkeling, waarbij steeds getoetst wordt aan de interne en externe ontwikkelingen en de tevredenheid van onze ‘klanten’.

Enkele feiten en cijfers voor uw beeldvorming:

Dienstverlening

Paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen

Vanaf 2014 zijn paspoorten en identiteitskaarten 10 jaar geldig in plaats van 5 jaar. Dit leidt tot een flinke toename van de aanvragen vanaf 2024.

Klanttevredenheid

Paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen

Voorkeur voor afspraak	
Ma-Vr 9-17 uur	70%
Avondopenstelling	20%
Zaterdag 9-12	10%
Vriendelijkheid medewerker	100% (heel) vriendelijk
Thuisbezorgen document gewenst	
Ja	35%
Nee	65%
Spreekt u positief over de gemeente tegen anderen?	Score: 8,2

Meldingen Openbare Ruimte

Hoe tevreden bent u over de afhandeling van uw melding?	Score: 7,5
Spreekt u positief over de gemeente tegen anderen?	Score: 7,8

Whatsapp

Hoe tevreden bent u over het contact via Whatsapp?	92% is (zeer) tevreden
Gebruikt u de volgende keer weer Whatsapp om contact te leggen met de gemeente?	97%: ja 3%: nee
Spreekt u positief over de gemeente tegen anderen?	Score: 8

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

Voor 2025 en 2026 hebben we op hoofdlijnen de volgende acties en ontwikkelingen op onze planning staan.

- In 2025 werken we aan het implementeren van een continu meetsysteem van de klanttevredenheid op zoveel mogelijk onderdelen van onze dienstverlening. Dit geeft ons waardevolle inzichten waarmee wij de totale gemeentelijke dienstverlening verder door ontwikkelen en afstemmen op de wensen en ervaringen van onze klanten.
- We zetten volgende stappen in onze e-dienstverlening. Dat betekent dat we alle diensten die we volledig digitaal kunnen aanbieden zodanig inrichten dat een klant deze dienst eenvoudig, effectief en veilig kan afnemen. Afhankelijk van de soort dienst is persoonlijk contact minder vaak nodig. Echter, een dienst blijft altijd analoog en persoonlijk beschikbaar.
- In lijn met het vorige punt werken we aan een klantportaal. Dat betekent dat we een persoonlijke informatie pagina (PIP) inrichten waar de klant zijn zaken kan zien, de voortgang kan volgen en op een veilige manier met ons kan communiceren en gegevens kan

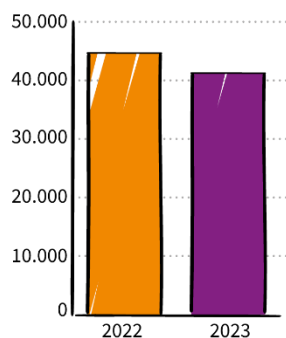
aanleveren. Hierbij hebben we ook oog voor de klant die niet digitaal met ons kan of wil communiceren. Dat betekent dat andere kanalen (telefoon, email, bezoek) open blijven.

- Ten aanzien van de bereikbaarheid van onze gemeentelijke organisatie is het van belang dat alle kanalen waarmee de klant contact met ons op kan nemen (denk hier ook bijvoorbeeld aan de Buiten Beter app) op elkaar afgestemd moeten zijn voor wat betreft de reactietijd, tone of voice en inhoud.
- We gebruiken data nadrukkelijker bij de doorontwikkeling van onze dienstverlening. We beginnen met een 0-meting en daaropvolgend vinden verdiepende metingen plaats van de klanttevredenheid bij diverse onderdelen.
- We ontwikkelen onze communicatiekanalen, zoals de gemeentelijke website, social media en nieuwsbrieven, continu door. Daarbij hebben we ook oog voor de initiatieven die er zijn op het gebied van dorpscommunicatie.
- We blijven investeren in communiceren in heldere taal, bijvoorbeeld in brieven, e-mails en ander klantcontact, dit doen we onder andere door het aanbieden van trainingen, coaching en online leertools voor medewerkers.

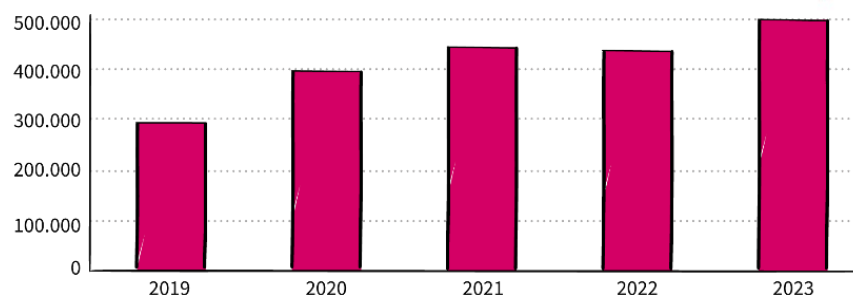
Aantal telefoongesprekken

Dit betreft het aantal telefoontjes dat binnenkomt via het algemene nummer 077 306 6666. Telefoontjes die rechtstreeks bij medewerkers binnenkomen zijn hierin niet meegenomen.

Afgehandelde oproepen

Website bezoeken

De Staat van Regionale Samenwerking

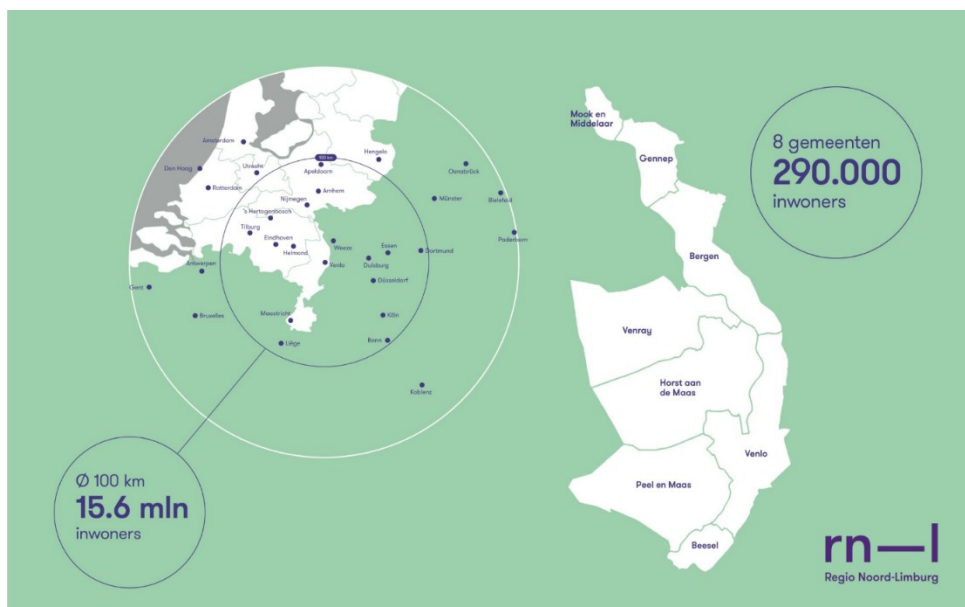
De leefwereld van de inwoners van Peel en Maas houdt niet op bij de gemeentegrens. Veel inwoners werken buiten onze gemeente en maken gebruik van de voorzieningen van de omliggende gemeenten. Daar komt bij dat de opgaven waar we voor staan niet ophouden bij de gemeentegrens. Vandaar dat we als Peel en Maas nadrukkelijk de verbinding zoeken met partners. Een belangrijk samenwerkingsverband waar we deel van uitmaken en intensief in investeren is de Regio Noord-Limburg.

Regio Noord-Limburg “Samen op weg naar de Gezondste Regio”

De acht Noord-Limburgse gemeenten werken als Regio Noord-Limburg samen om hun gezamenlijke ambitie in de praktijk te brengen: Samen op weg naar de gezondste regio. Deze ambitie is uitgewerkt in een regionale strategische visie en het daarop gebaseerde Uitvoeringsprogramma.

Het karakter van de regionale samenwerking in Noord-Limburg is een samenwerking tussen de afzonderlijke acht colleges ten aanzien van bovenlokale beleidsmatige afstemming, verwerving van externe middelen en gezamenlijke belangenbehartiging.

Op basis van deze gezamenlijke koers zijn twee Regio Deals (I en II) en een regionale investeringsagenda overeengekomen met het Rijk en de provincie Limburg, waarmee een totale publieke bijdrage van circa € 95 miljoen is gemobiliseerd. Met deze middelen werken we, samen met maatschappelijke partners, aan de versterking van de brede welvaart in Noord-Limburg.

Lopende en voorziene acties in 2025 en 2026

Herijking Regiovisie en Uitvoeringsprogramma

In 2024 is besloten tot een actualisatie/herijking van de regionale strategische visie, onder andere omdat deze te sterk leunde op de Regio Deal en niet meer volledig aansluit op de actuele opgaven zoals wonen, veiligheid, demografie en duurzaamheid. De verwachting is dat eind 2025/begin 2026 de Herijkte regiovisie ter vaststelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Governance Regio Noord-Limburg

Regio Noord-Limburg is op dit moment een vorm van een netwerksamenwerking zonder juridische entiteit. Met het toenemen van het ambitieniveau van de regionale samenwerking in Noord-Limburg (mede door de aandacht van het Rijk voor de regio's), en daarmee het toevoegen van

opgaven/programma's aan de agenda en het sluiten van de Regio Deals van 2020 en 2024, zijn ook de bestuurlijke en ambtelijke intensiteit en de financiële belangen rondom de samenwerking toegenomen. Daarom zijn in 2025 voorbereidingen gestart voor de oprichting van een openbaar lichaam, waarbij 1 januari 2026 geldt als streefdatum voor de invoering.

Regio Deal II

Momenteel loopt de 2^e Regio Deal. Het Rijk heeft op basis van een propositie besloten om € 10 miljoen te investeren in Noord-Limburg. Zowel Provincie Limburg als ook de regiogemeenten dragen ieder nog eens € 5 miljoen bij. De focus ligt daarbij op de thema's: Doorontwikkeling van het kennisecosysteem en duurzaam ondernemen, Talent aantrekken, behouden en ontwikkelen, Vitale gemeenschappen en positieve gezondheid én Veiligheid.

Nationaal Programma Vitale Regio's

Noord-Limburg is één van de regio's die onderdeel uitmaken van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Met het programma komt een langjarige samenwerking tussen deze regio's en het Rijk tot stand die, waar mogelijk, kan voorzien in maatwerkoplossingen voor specifieke behoeftes en mogelijkheden voor verdere regionale en nationale ontwikkeling.

Samenwerkingsverbanden

De volgende netwerken zijn voor ons van belang:

Alle gemeenten in Nederland zijn lid van de **Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)**.

Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar, Peel en Maas, Venlo en Venray vormen samen de **Gezondste Regio Noord-Limburg**.

De **P10** is een samenwerking van 32 plattelandsgemeenten verdeeld over het land.

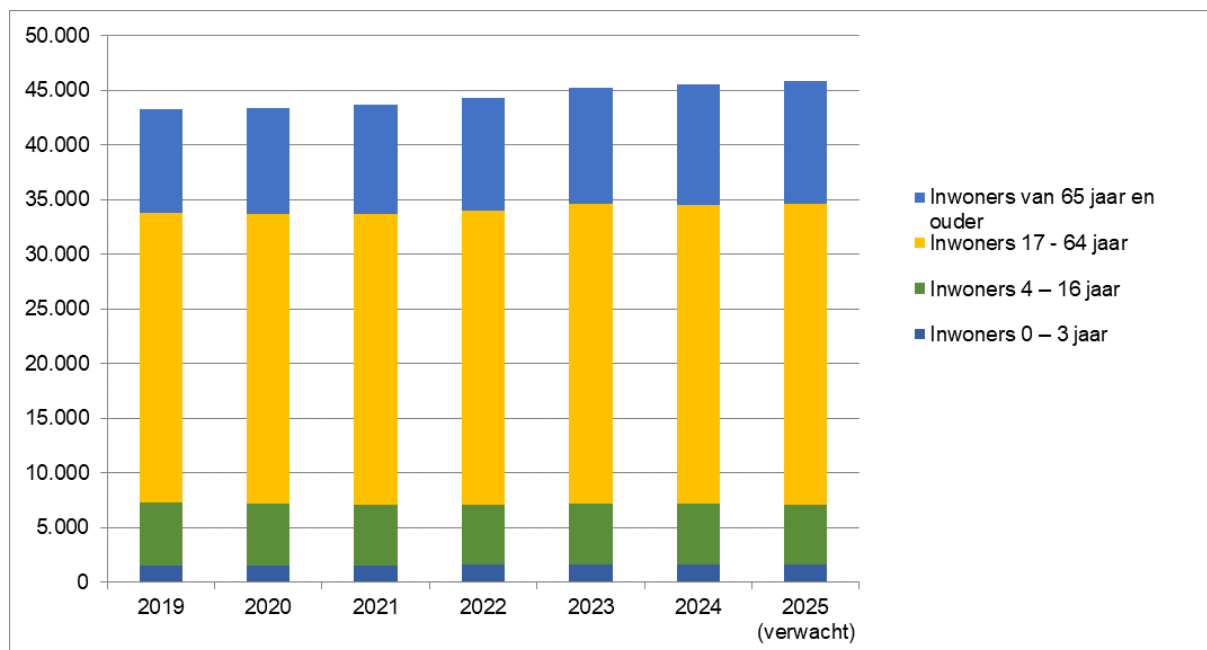

We zijn onderdeel van de **Euregio Rijn-Maas-Noord**, een samenwerking van Nederlandse en Duitse gemeenten.

De Staat van de Bevolkingsopbouw

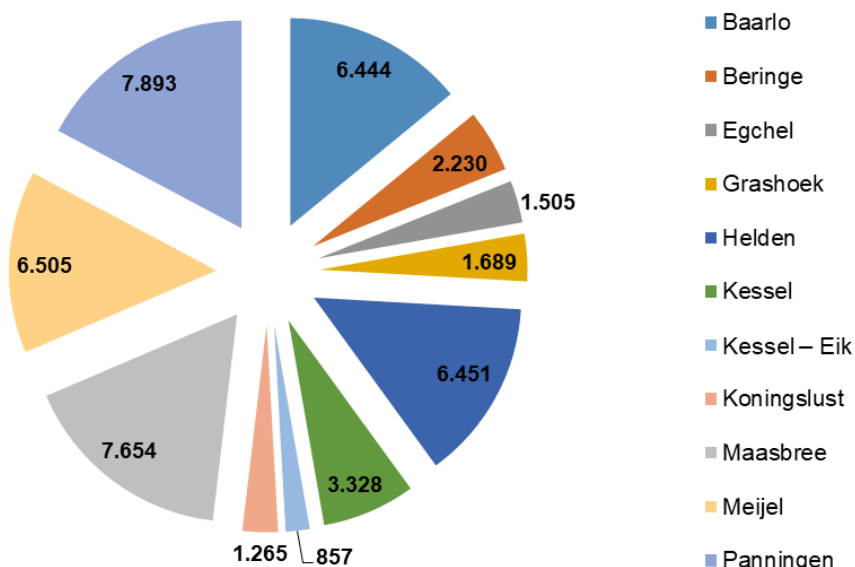
In de onderstaande overzichten geven wij u inzicht in de bevolkingsopbouw in Peel en Maas, zoals opgenomen in de Begroting 2025:

Inwoners peel en maas per 1-1	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (verwacht)
Inwoners 0 – 3 jaar	1.489	1.508	1.492	1.593	1.612	1.635	1.630
Inwoners 4 – 16 jaar	5.795	5.665	5.603	5.520	5.582	5.499	5.498
inwoners 17-25 jaar	4.314	4.330	4.373	4.434	4.555	4.561	4.570
inwoners 26-40 jaar	6.919	7.048	7.234	7.443	7.657	7.872	8.043
inwoners 41 -64 jaar	15.277	15.126	14.946	14.978	15.180	14.953	14.843
Inwoners 17 - 64 jaar	26.510	26.504	26.553	26.855	27.392	27.386	27.456
Inwoners van 65 jaar en ouder	9.525	9.753	10.013	10.310	10.699	11.035	11.237
Inwoners totaal	43.319	43.430	43.661	44.278	45.285	45.555	45.821

Inwoners per kern

Inwoners peel en maas per 1-1	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (verwacht)
Inwoners per kern							
Baarlo	6.510	6.510	6.484	6.465	6.517	6.441	6.444
Beringe	2.122	2.127	2.148	2.141	2.145	2.192	2.230
Egchel	1.268	1.290	1.329	1.433	1.533	1.535	1.505
Grashoek	1.649	1.650	1.656	1.649	1.699	1.690	1.689
Helden	6.227	6.210	6.245	6.292	6.398	6.461	6.451
Kessel	3.416	3.403	3.354	3.400	3.377	3.326	3.328
Kessel – Eik	794	808	802	802	810	846	857
Koningslust	1.229	1.235	1.253	1.255	1.251	1.246	1.265
Maasbree	6.520	6.512	6.626	6.855	7.249	7.554	7.654
Meijel	6.098	6.159	6.146	6.261	6.492	6.441	6.505
Panningen	7.486	7.526	7.618	7.725	7.814	7.823	7.893
Totaal inwoners	43.319	43.430	43.661	44.278	45.285	45.555	45.821

De Staat van het Bestuur

Zoals deze Staat van Peel en Maas laat zien, bevinden we ons in Peel en Maas in de gelukkige omstandigheid dat er veel gemeenschapszin is. Wat hier zeker bij helpt, is de keuze van de gemeenteraad van Peel en Maas voor drie kernwaarden, te weten diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing, die ten tijde van het schrijven van deze Staat van een nieuwe, toekomstbestendige lading worden voorzien. Ook helpt het dat de raad een aantal keer expliciet heeft uitgesproken dat vitale gemeenschappen met hun identiteit en eigenheid uitgangspunt voor ons zijn in ons denken en doen. Dit uitgangspunt houdt in dat we als overheid aanvullend zijn aan het waardevolle dat in de gemeenschap zelf gebeurt en dat we ons bewust zijn van de rol die het meest passend is in iedere specifieke context.

De meervoudige overheid: drie overheidsrollen

Om ons als overheid effectief te verhouden tot de samenleving waar we aan bijdragen, onderscheiden we in Peel en Maas drie rollen die we gezamenlijk 'de meervoudige overheid' noemen. Hieronder worden deze drie overheidsrollen schematisch weergegeven.

We werken deze meervoudige overheid in het onderstaande verder uit.

De autoritaire overheid

In deze 'rode' overheidsrol zorgen we als overheid voor een zekere orde en veiligheid voor inwoners. Gelijkheid en rechtvaardigheid zijn in deze rol waarden die ons doen en denken sturen. Voor het goed uitvoeren van de taken waarvoor de overheid vanuit deze rol verantwoordelijk is, is er geen tot weinig participatie van inwoners nodig. Wel is het belangrijk dat wij in deze rol het 'waarom' van ons handelen goed uitleggen. Hiermee proberen wij namelijk begrip voor ons handelen in de samenleving tot stand te brengen, vanuit de veronderstelling dat dit begrip leidt tot het door ons gewenste gedrag. De overheid is in deze rol leidend. De bestuursstijlen die de overheid hanteert wanneer ze in deze rol haar werk doet zijn de gesloten autoritaire en open autoritaire bestuursstijl.

De regelgestuurde overheid

Naast de rol van de autoritaire overheid, bestaat de 'blauwe' rol van de regelgestuurde overheid. Ook in deze rol zijn wij als overheid leidend. In deze rol komen we inwoners, ondernemers en andere organisaties tegen die in basis voor hun eigen belang opkomen. Het is dan aan ons deze belangen te wegen tegen elkaar en tegen wat we in ons kaderstellend of uitvoeringsbeleid hebben staan. In deze rol is het belangrijk dat wij, omdat het de kwaliteit van werk helpt en omdat het zorgt voor draagvlak van onze productie in de samenleving, inwoners bij ons werk betrekken. Veel van wat we als overheid maken, hoort in dit deel thuis. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de ruimtelijke ordening, het beheren en onderhouden van de openbare ruimte en het uitvoeren van de taken die betrekking hebben op het sociaal domein. De bestuursstijlen die de overheid hanteert wanneer ze in deze rol haar werk doet zijn – in aflopende mate van betrokkenheid van inwoners – de samenwerkende bestuursstijl, de delegerende bestuursstijl, de participatieve bestuursstijl en de consulterende bestuursstijl.

De communicatieve overheid

Gedurende de tijd ontdekten we dat we, als wij echt willen bijdragen aan het goede leven in Peel en Maas, een derde rol moeten toevoegen. Deze 'groene' rol noemen wij in Peel en Maas 'de communicatieve overheid'. In deze rol is de overheid niet leidend. Dit in tegenstelling tot de rollen van de autoritaire en regelgestuurde overheid, waar de overheid het uiteindelijk voor het zeggen heeft. In de rol van de communicatieve overheid zijn we ondersteunend aan (groepen) inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers die in hun eigen gemeenschap het verschil maken. De bestuursstijlen die betrekking hebben op de communicatieve rol van de overheid zijn de relationele en faciliterende bestuursstijlen.

Scherp op eigenaarschap

Als we een effectieve bijdrage willen leveren, is het erg belangrijk dat we als overheid de rol kiezen die binnen een bepaalde context het meest passend is. Wat hierbij helpt, is om scherp te kijken naar het eigenaarschap van een onderwerp. Het onderstaande figuur is hierbij voor ons een handig hulpmiddel.

Rollen van de gemeente

Het onderscheid tussen zelfsturing en participatie

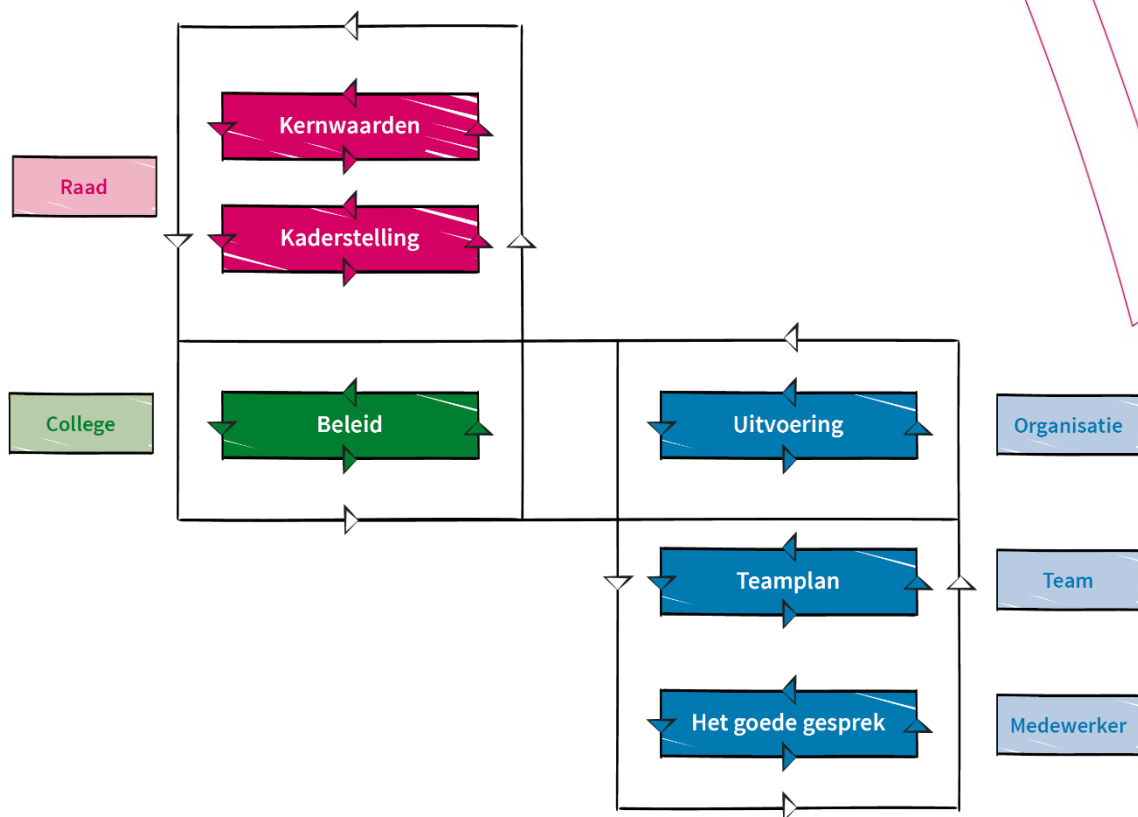
Het bovenstaande figuur stelt ons in staat om het onderscheid tussen zelfsturing en participatie te duiden. In Peel en Maas maken we namelijk een duidelijk onderscheid tussen deze verschillende grootheden. Het meest wezenlijke element bovenstaand is de horizontale streep die staat tussen de onderste groene balk en de blauwe balk. Deze streep geeft namelijk de grens aan tussen het openbaar domein en het publiek domein, oftewel de grens tussen leefwereld en systeemwereld. En daarmee ook de grens tussen het domein van de regelgestuurde, blauwe en de autoritaire, rode overheid – het domein waar de overheid het uiteindelijk voor het zeggen heeft – enerzijds en anderzijds het domein van de communicatieve, groene overheid – het domein waar de overheid 'niet meer' dan een betrokken en betrouwbare partner is. Zoals u ziet, worden in het denkkader vier typen activiteiten onderscheiden, met daaraan gekoppeld het eigenaarschap. De rol die inwoners hebben in type 1 en 2 noemen wij zelfsturing en de rol die inwoners hebben in type 3 noemen wij burgerparticipatie.

De Staat van het Beleid

De keuze die Peel en Maas maakt om vitale gemeenschappen als uitgangspunt te nemen, betekent iets voor de wijze waarop we in Peel en Maas tot beleid komen. Dat komt vooral tot uiting in de wijze waarop we tot kaderstelling komen. Voordat we daar wat nader op ingaan, nemen wij u graag eerst mee in onze 'beleidshiërarchie'.

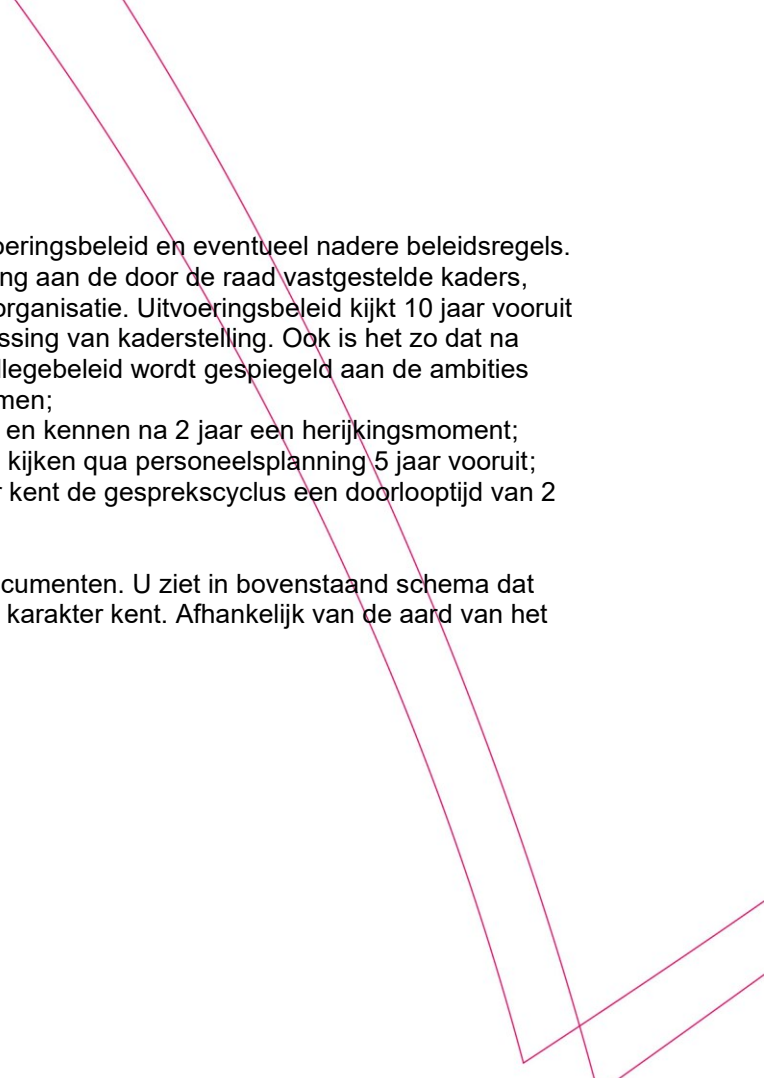
De beleidshiërarchie van Peel en Maas

Onderstaand schema geeft de samenhang aan tussen een aantal typen beleidsdocumenten die we in Peel en Maas onderscheiden. Vanaf de kernwaarden die de identiteit van Peel en Maas definiëren tot het goede gesprek, waarin medewerkers van onze gemeente ingaan op de bijdrage die zij leveren aan het geheel.

Als korte toelichting op dit schema het volgende:

1. Onze drie kernwaarden diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing bepalen onze identiteit en zijn sturend op alle andere beleidsdocumenten die wij in Peel en Maas kennen. De drie kernwaarden gelden in principe 15 jaar en kennen een herijkingsmoment na 10 a 15 jaar;
2. De belangrijkste inhoudelijke beleidsdocumenten in Peel en Maas zijn de kaderstellingen. We kennen er in Peel en Maas zes; voor ieder van de thema's wordt één kaderstelling opgesteld: Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen, Economie, Integrale Veiligheid, en Bestuur, Communicatie en Dienstverlening. De kaderstelling kijkt 10 jaar vooruit en kent logischerwijs een herijkingsmoment na iedere gemeenteraadsverkiezing. Deze kaderstellingen sturen vervolgens weer door op specifiekere raadsbeleid, zoals bijvoorbeeld specifieke beleidsdocumenten (denk bijvoorbeeld aan de duurzaamheidsagenda);

-
3. Ook sturen deze kaderstellingen door op uitvoeringsbeleid en eventueel nadere beleidsregels. Hiermee geeft het college invulling en uitvoering aan de door de raad vastgestelde kaders, door het verstrekken van opdrachten aan de organisatie. Uitvoeringsbeleid kijkt 10 jaar vooruit en kent altijd een herijkingsmoment na aanpassing van kaderstelling. Ook is het zo dat na installatie van een nieuw college bestaand collegebeleid wordt gespiegeld aan de ambities zoals die in het coalitieakkoord staan opgenomen;
 4. Uitvoeringsplannen brengen focus voor 5 jaar en kennen na 2 jaar een herijkingsmoment;
 5. Teamplannen herijken we iedere 2 jaar en we kijken qua personeelsplanning 5 jaar vooruit;
 6. Op het niveau van de individuele medewerker kent de gesprekscyclus een doorlooptijd van 2 jaar.

Zo ontstaat een samenhangende keten van beleidsdocumenten. U ziet in bovenstaand schema dat het totaal en ieder onderdeel afzonderlijk een cyclisch karakter kent. Afhankelijk van de aard van het document zit er verschil in de cyclische termijnen.

Overzicht van door de raad vastgesteld beleid

Per thema zijn door de gemeenteraad al diverse kaderstellende besluiten genomen. Onderstaand het – niet limitatieve – overzicht van de belangrijkste besluiten per thema.

Thema 1: ruimte

• Structuurvisie buitengebied	20 december 2011
• Bestemmingsplan buitengebied	5 november 2013
• Structuurvisie kernen en bedrijventerreinen	31 maart 2015
• Beleidsuitgangspunten permanente bewoning recreatieterreinen	14 april 2015
• Vaststelling structuurvisie wonen Noord-Limburg	19 april 2016
• Bestemmingsplan buitengebied 3de reparatieherziening	18 oktober 2016
• Uitgangspunten windenergie	15 maart 2017
• POL-uitwerking regionale energievisie	4 december 2018
• Verordening startersleningen	26 maart 2019
• Huisvesting arbeidsmigranten	16 april 2019
• POL-uitwerking regionale visie land- en tuinbouw Noord-Limburg en regionaal ruimtelijk kwaliteitskader	25 juni 2019
• Nota Bodembeheer Limburg Noord 2020-2029 / Bodemfunctie- klassenkaart en Bodemkwaliteitskaart Regio Limburg Noord	3 maart 2020
• Uitgangspunten Regionale Energie Strategie (2020-018)	12 mei 2020
• Verordening startersleningen gemeente Peel en Maas aanpassen aan de verruimde mogelijkheden van de provincie (2020-034)	23 juni 2020
• Regionale woonvisie Noord-Limburg 2020-2024 (2020-047)	22 september 2020
• Regionale Energiestrategie - RES 1.0 (2021-028)	8 juni 2021
• Bodemkwaliteitskaart wegbermen gemeente Peel en Maas (2021-029)	8 juni 2021
• Waterketenplan Noord 2021 – 2025 en Gemeentelijk RioleringsPlan Peel en Maas 2022 – 2026	12 oktober 2021
• Participatiebeleid Omgevingswet Peel en Maas	9 november 2021
• Adviesrecht van de raad onder Omgevingswet	9 november 2021
• Subsidieverordening Investeringsagenda Regio Noord Limburg	21 december 2021
• Transitievisie Warmte	21 december 2021
• Verordening op de gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit	22 februari 2022
• Omgevingsvisie Peel en Maas	5 juli 2022
• Invulling behoefte woonwagendstandplaatsen	13 december 2022
• Aanpassing beleid huisvesting arbeidsmigranten	10 oktober 2023
• Wegsleeperverordening Peel en Maas	6 februari 2024
• Kaderstelling Ruimte 2024	17 april 2024
• Nieuwe achtervangovereenkomst Waarborgfonds sociale woningbouw	23 april 2024
• Nota grondbeleid Peel en Maas	27 juni 2024

Thema 2 : sociaal domein

• Meerjarige pilot hulp bij het huishouden als werking van vitale gemeenschappen	7 november 2017
• Aanpassing in beleidsnotitie pilot algemene voorziening hulp bij het huishouden	5 februari 2019
• Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek	21 december 2021
• Bekostiging leerlingenvervoer gemeente Peel en Maas	21 december 2021
• Regionaal beleidsplan jeugd 2022 e.v.	21 december 2021
• Dorpsvoorziening hulp bij het huishouden	21 december 2021
• Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Peel en Maas Breed offensief	4 juli 2023
• Gemeentelijk toezicht op het openbaar primair onderwijs	6 juni 2023
• Kaderstelling Sociaal domein 2024	17 april 2024
• Intrekken strategische koers NLW	27 juni 2024
• Participatieopdracht 'Iedereen doet mee'	17 december 2024

• Actualiseren verordeningen Maatschappelijke ondersteuning	17 december 2024
• BTW-vrijstelling Hulp bij het huishouden	17 december 2024
Thema 3: vitale gemeenschappen	
• Hoofdlijnen van het subsidie en accommodatiebeleid	21 december 2010
• Bekostigingssystematiek buitensportaccommodaties	6 mei 2014
• Erfgoedverordening	2 december 2014
• Toekomstig zwemaanbod Peel en Maas	30 juni 2015
• Muziekonderwijs	29 september 2015
• Bibliotheek Maas en Peel	7 maart 2017
• Zelfsturing 3.0	4 december 2018
• Verlenging Pilot Zelfsturing 3.0	23 maart 2021
• Integraal huisvestingsplan (IHP) 2021-2026	8 juni 2021
• Kaderstelling Kunst en Cultuur – onderdeel Erfgoed	21 maart 2023
• Kaderstelling Vitale gemeenschappen 2024	17 april 2024
• Actualiseren algemene subsidieverordening	17 december 2024
Thema 4: toekomstbestendige economie	
• Structuurvisie kernen en bedrijventerreinen	14 april 2015
• Provinciaal omgevingsplan Limburg-uitwerking detailhandel	6 juni 2017
• POL-uitwerking werklocaties regionale visie bedrijventerreinen Noord-Limburg	6 juni 2017
• POL-uitwerking werklocaties regionale visie kantoren Noord-Limburg	6 juni 2017
• Regionaal beleid vrijetijdseconomie	19 december 2017
• Marktverordening	20 februari 2018
• Verordening winkeltijden	4 december 2018
• Evaluatie beleid huisvesting arbeidsmigranten short stay 2019	20 april 2021
• Kaderstelling Economie 2024	17 april 2024
Thema 5: integrale veiligheid	
• Kaderstelling Integrale veiligheid	15 april 2025
• Vaststelling Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Peel en Maas 2024	24 september 2024
Thema 6: bestuur, communicatie en dienstverlening	
• Perspectievennota “Toekomst in beeld”	17 september 2008
• Missie en kernwaarden zelfsturing, duurzaamheid, diversiteit	22 juni 2010
• Kaderstelling Bestuur, communicatie en dienstverlening	13 maart 2018
• Treasury-statuu	4 december 2018
• Archiefverordening	5 februari 2019
• Regiovisie Noord-Limburg 2040	12 mei 2020
• Aanwijzing Omroep P&M als lokale publieke media-instelling	22 september 2020
• Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Peel en Maas	22 september 2020
• Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad Peel en Maas	8 juni 2021
• Gedragscode integriteit gemeenteraad Peel en Maas 2022	21 december 2021
• Verordening commissie bezwaarschriften en klachten Peel en Maas	5 juli 2022
• Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	11 oktober 2022
• Financiële verordening en controleverordening	4 juli 2023
• Nota reserves en voorzieningen 2023	4 juli 2023
• Notitie Activabeleid	4 juli 2023

Postbus 7088
5980 AB Panningen
Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T 077 306 6666
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl